Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Ноябрьскай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 204 (14009) | 1975 оной августын 31, воскресени | Сэн 2 мүнгэн.

АМАР МЭНДЭ, ҺУРГУУЛИ!

Хүндэтэ багшанар, һурагшад!

Үглөөдэр Эхэ оронноймнай алишье буланда һуралсалай шэнэ жэлэй түрүүшын хонхо жэнгирхэнь. Энэ ехэ һайндэрөөртнай дашарамдуулан, та бүгэдые үнэн зүрхэнһөө амаршалнабди. Бүгэдэ ниитын дунда һуралсалые эрхимээр бэелүүлэн, хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие улам бүри һайжаруулхыень багшанарта хүсэнэбди. Эрдэмэй үндэһэ һуури улам оролдосотойгоор шудалжа, мүнөө жэлэй бүхы һурагшад ахамад үетэнэй найдамтай халаан болохоор бэеэ бэлдэхэ бэзэ гэжэ этигэнэбди.

С. ДМИТРИЕВ,
Буряадай АССР-эй гэгээрэлэй министр.

АЛДАРТА 40 ЖЭЛЭЙ ОЙ

Мүнөөдэр совет арад стахановска хүдэлөөнэй эхилһээр 40 жэлэй ойе, мүн шахтерой һайндэрые тэмдэглэнэ.

Дүшэн жэлэй саада тээ, 1935 оной августын 30-31-нэй шэнь Донбассай «Центральная—Ирмино» гэжэ шахтын шулуу нүүрһэ малтадаг Алексей Стаханов халаан соогоо 102 тонно шулуу нүүрһэ малтаһан юм. Тиигэжэ нормоёо 14 дахин үлүүлэн дүүргээ. Удаань, хори хоноод байгаад, халаанайнгаа туршада 227 тонно нүүрһэ малтан абадаг болоо.

Стахановай энэ баатаршалга тухай алдар суу орон доторнай сахилгаан мэтээр таража, арадаймнай ажахын салбари бүхэндэ тэрэниие дэмжэгшэд, дагагшад олоороо тоолоогдодог болоо һэн. Алексей Стахановай жэшээгээр ажалай баатаршалга гаргаһан Александр Бусыгин, Петр Кривоносой, Паша Ангелинагай, Мария Демченко гэгшын нэрэнүүд тэрэ үеһөө хойшо мүнөө болотор суутай зандаа. Эдэнэр шэнэ совет индустриин бүтээһэн шэнэ техникые шудалжа, ашаг ехэтэйгээр хэрэглэдэг болоһоной ашаар ажалай эгээн ехэ бүтээсэ туйлахын түлөө олонитын социалис мүрысөө үүсхэгшэд болоо юм.

Тиигэжэ манай орон дотор стахановска хүдэлөөн дэлгэрэжэ, сүлөөтэ ажалай алдар солые холуур тарааһан бэлэй. Энэ хүдэлөөнэй зэшэ үндэһэн гэбэл, совет арадай морально-политическэ нэгэдэл ба энээнһээ уламжалан гараһан олониитэ ажалшадай ажалай, политическэ эдэбхи хүгжэлтэ мүн. Гадна манай арадай ажахын бүхы салбаринууд шэнэ техникээр зэбсэгжээ, ажалшадай культурно-техническэ хэмжээн дээшэлээ, ниитын ажал тушаа хүнүүдэй ойлгомжо үндэһөөрөө хубилаа. Ажал хадаа нэрэ солын, алдар солын хэрэг гэжэ харагдадаг болоо. Эдэ бүхэниие манай Коммунис парти эмхидхэһэн, зоригжуулһан юм. Шэнэ юумэ нарин нягтаар шүүмжэлхэ, дэмжэхэ, хүгжөөхэ тухай агуу Ленинэй заабариие хүтэлбэри болгон, манай парти стахановска хүдэлөөе экономико хүгжөөхэ хүсэн гэжэ тоолоод, али болохо аргаар дэмжэжэ, олониитын хүдэлөөн болгожо шадаа.

Энэ хүдэлөөнэй ашаар хоёрдохи табан жэлэй түсэб, гурбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлнүүдэй даалгабаринууд болзорһоо урид дүүргэгдээ һэн.

Энэ агууехэ хүдэлөөн Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ саашаа хүгжөө. Тэрэ үедэ фронтовой бригадануудай мүрысөөн дэлгэрээ. Дайнай һүүлээр арадайнгаа ажахые һэргээн бодхоохо, оронойнгоо экономико саашань хүгжөөхэ гэһэн социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрһэн. Мүнөө стахановска хүдэлөөнэй ёһо заншалые баталһан ажалдаа коммунис ёһоор хандахын түлөө хүдэлөөн дэлгэрэнхэй. Энэ хадаа социалис мүрысөөнэй дээдэ шата мүн. Юһэдэхи табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө бүгэдэ арадай мүрысөөндэ мүнөө миллионһоо олон хүн хабаадана, ажалай эрхим амжалта туйлагдана, ажал дээрээ алдар солоо суурхуулһан хүнүүдэй тоо олошорно. Энэл даа сүлөөтэ ажалай илалта, сүлөөтэ олоһон арадай зол жаргал!

Стахановска хүдэлөөндэ манай республикын ажалшад эдэбхитэйгээр хабаадаһан түүхэтэй. Гушаад онуудай тэн үедэ манай промышленна предприяти ба колхоз бүхэндэ ажалай үндэр бүтээсэ туйлахын түлөө хүдэлөөн үргэнөөр дэлгэрээд, стахановецуудай зэргые олошоруулжа эхилээ. ЛВРЗ-гэй токарь Б. Поздеев, строгальщик Е. Курочкин, машинист, В. Лазаренко, «Улаан-Үдэнгэ» колхозой һаалишан Д. Эрдынеева, тракторист Цыренов болон бусад олон түрүүшүүл республика доторнай дэлгэрһэн стахановска хүдэлөөнэй эхи табигшад байгаа бэлэй. Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ, мүн тэрэнэй һүүлээр социалис мүрысөөнэй дэлисэ улам үргэнөөр долгилжо, эршэ хүсэ ехэтэй байгаа юм. Мүнөө республикымнай промышленна предприяти бүхэндэ, колхоз, совхоз бүхэндэ ажалдаа коммунис ёһоор хандахын түлөө, юһэдэхи табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэнэ.

Энэ тэмсэлэй манлайда, гушаад онуудай ажалша гэрүүдэй хүбүүд, басагад ябана. Социалис Ажалай Геройнууд Г. Рабдаев, Г. Цыремшилова, Г. Тучинова болон бусад олон түрүү ажалшад буряад арадай омогорхол болонхой. Бага гаргашатай, һайн шанартай ехэ продукци үгэхэ! Энээниие имагтал түрүү дүй дүршэлэй, наука болон техникын туйлалтануудые үргэнөөр нэбтэрүүлһэнэй, ажалаа эрдэмэй ёһоор эмхидхэһэнэй ашаар туйлажа болохо байна. Тиимэһээ мүнөөнэй социалис мүрысөөнэй гол уряа энэ болонхой. Иигэжэ стахановска хүдэлөөнэй алдарта ёһо заншал мүнөөнэй олониитын мүрысөөгөөр үргэлжэлүүлэгдэнэ.

КПСС-эй XXV съездые нэрэтэй солотойгоор угтахын түлөө социалис мүрысөөн тухай партиин Центральна Комитедэй тогтоол һаяхан толилогдобо. Энэ тогтоол бүхы совет хүнүүдэй, тэрэ тоодо манай республикын ажалшадай, ажалай ехэ эдэбхи үүсхэбэ. Ажалай шэнэ амжалта туйлажа, юһэдэхи табан жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэжэ, партиин съездые угтаха гэһэн социалис мүрысөөн ехэ хүсэтэйгөөр дэлгэрбэ. Манай эндэ энэ хүдэлөөе приборо бүтээлгын заводой, нарин сэмбын комбинадай, «Электромашина» заводой коллективүүд, Мухар-Шэбэрэй «Искра», Сэлэнгын Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозуудай механизаторнууд, Зэдын комбайнернууд эхилбэ.

Стахановска хүдэлөөнэй 40 жэлэй ойе, мүн шахтерой һайндэрые тэмдэглэжэ байхадаа, энэ хүдэлөөнэй эхиндэ ябаһан ахамад үетэндөө, мүн социалис мүрысөөндэ хабаадагшадта ажалдаа амжалтатай, элүүр энхэ, зол жаргалтай байхыень хүсэе!

МҮНӨӨДЭР—ШАХТЁРОЙ ҮДЭР

ТҮРҮҮШҮҮЛЭЙ ЗЭРГЭДЭ

— Һарадаа 230 метр газар малтажа, даабаряа 15—20 процентээр үлүүлэн дүүргэнэбди. Бригадымнай булта гэшүүд оролдосотой бэрхээр хүдэлдэг. Юрэдөө али нэгэниинь үлүү һайнаар хүдэлөө гэжэ хэлэхын аргагүй. Олоороо оролдоһоной ашаар даабаряа үлүүлэн дүүргэнэбди, — гэжэ «Гусиноозерская» шахтын суута проходчик Бальжинима Санжиевич Бальжиев хэлэжэ байгаа һэн. Нээрэшье, ган хатуу газарай хүрьһэ түнхижэ, нүүрһэнэй хэбтэшэ тээшэ харгы гаргаха гээшэ тиимэшье бэлэн хэрэг бэшэ ха юм. Урдань гранит шулуун, үгышье һаа уһан дайралдаха. Гранит шулуу тэһэлжэ, хадын горхон мэтээр харьялан урдаһан уһа газар дээрэ бүлэн гаргажа, проходчигууд метр метрээр урагшаа дабшадаг шуу.

Б. С. Бальжиев гушаад жэлэй туршада проходчигоор хүдэлжэ, нүүрһэ абаха хэды олон уурхайнуудые бэлдээ гээшэб! Мүнөө эдэнэр 93-дахи шэнэ лава бэлдэжэ байна. Энэ лава байгша оной сентябриин хуушаардаар ашаглалгада үгтэхэ юм. Мүнөө Б. С. Бальжиевай бригадын хүдэлмэришэд ехэ эдэбхитэйгээр хүдэлнэ.

— Шэнэ лава сооһоо 150 мянган тонно нүүрһэн абгахаар хараалагдана. Энэ лавые болзорһоонь урид ашаглалгада үгэхөөр шиидэнхэйбди. Энэ бүгэдэ туйлалтанууднай партиин XXV съездэдэ зорюулагдаха, — гэжэ Б. С. Бальжиев хэлэнэ.

СССР-эй хүндэтэ шахтерой нэрэ солодо хүртэһэн, Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаһан Б. С. Бальжиевай үгэ бүхэндэ үнэншэхөөр. Эдэнэр стахановска хүдэлөөнэй эхилһээр 40 жэлэй ойе ажалай бэлэгтэйгээр угтажа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: проходчигуудай бригадир Б. С. Бальжиев.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

БАЯРАЙ СУГЛААН

Шахтернуудай үдэртэ, Стахановска хүдэлөөнэй 40 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай суглаан августын 29-дэ Москвада Гүрэнэй түбэй концертнэ зал дотор болоо.

КПСС-эй ЦК-гай секретарь В. И. Долгих, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшонор Н. К. Байбаков, В. Э. Дымшиц, Н. А. Тихонов, министерствэнүүд болон албан зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд, КПСС-эй ЦК-гай харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, нүүрһэнэй промышленностиин түрүү хүдэлмэришэд, ниислэл хотын олониитын түлөөлэгшэд президиумдэ һууба.

СССР-эй нүүрһэнэй промышленностиин министр Б. Ф. Братченко элидхэл хээ.

Юһэдэхи табан жэлэй туршада үйлэдбэриин эрхим амжалтануудые туйлаһан олон түрүү нүүрһэшэдтэ СССР-эй орденууд барюулагдаба.

Суглаанда хабаадагшад КПСС-эй Центральна Комитедтэ, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ эльгээгдэхэ амаршалгын бэшэгые бүгэдын дуу гаар баталан абаа.

ГАЗЕТЫН ОЙ

КЫЗЫЛ. (ТАСС-ай корр. В. Жиляков) Тувын олониитэ «Шын» («Правда») гэжэ республиканска газетын 50 жэлэй ойе августын 29-дэ тэмдэглэбэ. Энэ газетэ түрүүшынгээ номернуудһаа эхилжэ, арад зоной дунда үзэг бэшэг дэлгэрүүлхэ, соёл болбосорол нэбтэрүүлхын тула ехэ хүдэлмэри ябуулһан түүхэтэй.

Тус газетэ национальна олон уран зохёолшодые, поэдүүд ба журналистнуудые ургуулан хүмүүжүүлээ.

КПСС-эй XXV СЪЕЗДЫЕ ажалай амжалтаар угтая!

ТҮРҮҮШЫН 1000 ЦЕНТНЕР

МУХАР-ШЭБЭР. (Телефоноор абтаба) Аймагай «Заганский» колхоз энэ жэлдэ 45 мянган центнер орооһо тушааха уялгатай юм. Колхоз августын 29-дэ аймаг соогоо түрүүлэн 1000 центнер шэниисэ «Заготзерногой» Мухар-Шэбэрэй пунктда тушааба. «К-700» тракторһаа. 5 автомашинаһаа бүридэһэн автоколонно баяр ёһололой оршон байдалда Сулхараһаа гаража, Мухар-Шэбэр эльгээгдээ. К-700 тракторай нэгэдэхи классай тракторист В. Я. Хохловто 130 центнер орооһо тушааһан тухай түрүүшын квитанци барюулагдаа.

«Заганский» колхозой Т. Д. Калашниковай хүтэлбэрилдэг дүрбэдэхи тракторно-таряан ажалай бригадын түрүүшын 1000 центнер таряан Эхэ ороной амбаарта тушаагдаба.

Б. ЖАМБАЛОВ,
манай тусхай корр.

НАЙМААЛАГШАД НАЙДУУЛНА

Баргажанай аймагай худалдаа наймаанай эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд КПСС-эй XXV съездые нэрэтэй солотойгоор угтахын түлөө социалис мүрысөөн тухай партиингаа Центральна Комитедэй тогтоолые баяр баясхалантайгаар угтажа абаад, дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгануудые абажа байна. Тэдэнэр энэ жэлэйнгээ түсэб, уялгануудые болзорһоонь урид дүүргэхэбди, хүдөөгэй ажалшадай эрилтые гүйсэд хангаабди гэжэ найдуулна.

Коллективүүдэйнгээ бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй эршэтэй һайнаар хүдэлһэнэй ашаар аймагаймнай рабкооп эд бараанай эрьесын долоо һарын түсэб 101,8 процент дүүргээ һэн. Ажалшадта түсэбэй ёһоор 7.800 мянган түхэригэй эд бараан, эдеэ хоол худалдагдаха байгаад, 7945 мянган түхэригэй худалдагдаа. Эд бараанай эрьесын түсэб илангаяа Баргажанай Адагай худалдаа наймаанай нэгэдэл (106,4 процент). Уланай худалдаа наймаанай нэгэдэл (101,2 процент), Үрөөгэй худалдаа наймаанай нэгэдэл (100,5 процент), ниитын эдеэ хоолой предприятинууд (101,5 процент) болон бусад һайнаар дүүргэ.

В. ЗАВЬЯЛОВА,
Баргажанай рабкоопой экономист.

ШЭНЭ УРГАСЫН ДЭЭЖЭ

БЭШҮҮР. Аймагай газетын корреспондент Вл. Борисов иигэжэ дамжуулна:

Эдэ үдэрнүүдтэ аймагай ажахынуудта орооһото ургамалнуудые хуряаха хүдэлмэри үргэн дэлисэтэйгээр ябуулагдажа байна. Зарим түрүү ажахынууд наратай сэлмэг үдэрнүүдтэ таряа хуряалгаяа улам хурдадхахын тула бүхы комбайнуудаа хоёр халаанда хүдэлгэжэ захалаа. Тиигэжэ поли дээрэһээ шаргал таряа комбайнһаа ашаһан автомашинанууд орооһоной тоог тээшэ таһалгаряагүй һубарина.

Орооһо таряанай түгтүүритэй баян ургаса хуряадаг «Дружба» колхозой, Дзержинскиин нэрэмжэтэ, «Сибирь» совхозуудай таряашад аймаг дотороо эгээл түрүүлэн Эхэ орондоо шэнэ ургасынгаа дээжэ тушаажа эхилбэ. Мүнөө аймагай бусад ажахынууд гүрэндэ таряа худалдажа, ерэхэ жэлэйнгээ ургасын хүрэнгэдэ хэрэглэгдэхэ орооһоё түлэг сэбэрлэжэ, хаажа байнхай.

Эдэ хэдыхэн тоо, баримтанууд дээрэһээ харахада зэрэлгээтэмэ үргэн Зэдэ-Борьёогой талада эршэтэ халуун ажалай бурьялжа байһаниие гүйсэд ойлгохоор болоно.

Нээрээшье эндэ ябахада халюун шаргал таряалан дээгүүр хүсэтэ комбайнуудай хүнхинэлдэхэ абяан хаа хаанагүй дуулдана. Олон тоото агрегадуудай хүдэлжэ байһан газарта хуаа тооһон өөдөө хөөрэнэ. Таряа шэрэһэн автомашинанууд харгын тооһо бурьюулан залгаа гүйлдэхэ юм. Мүн харанхы болоһон хойноошье талын дундуур эндэ тэндэ комбайнуудай галнууд холоһоо яларан харагдадаг.

Ябаһан лэ газарта алтан шаргал таряан далай долгилон, баян ургасаяа һайрхажа байһандал, эзэдэйнгээ нюдэ баясуулан байна.

Табан жэлэй түгэсхэхы жэлэй ургаса хуряалгын эршэтэ хүдэлмэриин түлэг эхилээд байһаниинь хаа хаанагүй харагдана. Хүн бүхэнэй шарай омогтой дорюун, ажалай халуун охиндо абтанхай.

Энэншье гайхалгүй. Түрэл партиингаа XXV съездын хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсан, эндэхи таряашад, механизаторнууд элбэг баянаар ургаһан таряагаа түргэнөөр, гээлтэгүйгөөр хуряажа абаха гэжэ бүхы хүсэеэ, мэргэжэл шадабаряа гарган ажаллажа байна.

Үндэр баян ургасые хуряахада урматай гэжэ зон хэлсэдэг. Үнэхөөрөө энэ жэлдэ Борьёогой совхозой таряалан дээрэ һайн ургаса гараа. Даб дээрэ амяарлан хадагдаад байһан 1000 гектар таряанай, 375 гектарайнь шэниисын баалые суглуулжа сохиходонь, га бүхэнһөөнь 19 центнер алтан таряан адхараа. Энээнһээ һурагүй һайн ургасатай таряаланшье бии. Иигээд ерэхэдээ, совхоз 11 мянган гектар таряалан дээрэһээ хамта 160 мянган центнер орооһо абаха гүйсэд аргатай.

Һаяхан совхозой механизаторнууд, мэргэжэлтэд сугларжа партиингаа ЦК-гай тогтоолые зүбшэн хэлсээд, КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ социалис мүрысөө шэнэ хүсэтэйгөөр дэлгэрүүлжэ, энэ жэлдэ 24,5 мянган центнер таряа гүрэндэ тушааха түсэбтэй байбал, тэрэнээ 4 дахин шахуу үлүүлжэ, 80 мянган центнер шэлэмэл алтан таряа Эхэ оронойнгоо амбаарта оруулха гэжэ шиидээ.

Мүнөө үдэр бүри хэдэн машина таряан бэлэдхэлэй пунктда ябуулагдана.

Баян ургасаяа богони болзорто хуряаха, нэгэшье хоолос гээлтэдэ оруулангүй абаха зорилго урдаа табижа, республика дотороо үүсхэл гаргаһан аймагай ажахынуудай нэгэн болохо энэ совхозой механизаторнууд партиин XXV съездын хүндэлэлдэ шэнэ социалис уялгануудые абаа. Жэшээнь, үнгэрэгшэ жэлдэ совхозойнгоо чемпион байһан Норбо Цырендоржиевич Гармажапов байгша ондо 10 мянган центнерһээ бага бэшэ таряа сохихоб гэжэ мэдүүлээ. Тэрэнэй жэшээгээр бэрхэ комбайнер Яков Власов баһал 10 мянган центнер таряа хуряажа абахын түлөө тэмсэхэ юм. Александр Метелкин 8 мянган центнер таряа сохихо уялгатай.

Мүнөө совхозой үргэн уужам таряалан дээрэ 30 агрегат үдэр, һүнигүй хүдэлнэ. Агрегадуудай һаадгүй ажаллахынь тула эндэ бүхы юумэн хэгдэнхэй. Ургаса хуряалгын хүдэлмэриин эршэ үдэр ерэхэ бүрил шангадана.

Д. АЮШЕЕВ,
манай корр.

Зэдын аймаг.

ХАРТААБХА ХУРЯАЖА ЗАХАЛАА

КАБАНСК. Манай штатна бэшэ корреспондент А. Халтуев иигэжэ дуулгана: «Юһэдэхи табан жэлэй түгэсхэхы жэлдэ Оймороой совхоз бүхыдөө 49.500 центнер хартаабха суглуулха түсэбтэй юм. Тиин мүнөө совхозой хартаабхашад партиин XXV съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ хам оролсоод, гектар бүриһөө 115 центнер хартаабха хуряаха, шэнэ уялга абажа, гүрэндэ 17.500 центнерһээ бага бэшэ ургаса тушааха зорилго хараалба.

Абаһан уялгаяа сүм бэелүүлхын тула тус ажахын Дубининай, Хударын отделениин хартаабхашад шэнэ ургаса хуряалгаяа түрүүлэн эхилбэ. Мүнөө энэ совхозой хартаабхын 450 гектар поли дээрэ 12 комбайн һаадгүй хүдэлгэгдэжэ захалаа.

АЛТАН ДАЛАЙ ДОЛГИЛНО

△ Ленинэй ордентो Борьёогой совхоз энэ жэлдэ 160 мянган центнер таряа хуряажа, 80 мянган центнерыень гүрэндэ худалдахань. △ Тиигэжэ дүрбэ шахуу жэлэй даабари дүүргэхэ юм. △ Мүнөө таряалангай гектар бүриһөө 19 центнер шэниисэ абтана. △ Совхозой таряалан дээрэ 30 комбайн үдэр, һүнигүй хүдэлнэ.

ҮБҺЭШЭДЭЙ ЗВЕНО

Худэриин совхоз үбһэ хуряалгаяа дүүргэхэ ойртонхой. Эндэ һүүлэй үедэ 25 мянган центнер үбһэн хуряагдаһан байна. Түсэбынь 31 мянган центнер. Үбһэ хуряалга дээрэ пенсионер Д. Ч. Цагадаевай хүтэлбэрилдэг звено совхоз соогоо хамагһаа түрүүлэн түсэбөө үлүүлэн бэелүүлээ.

Энэ звено 48 гектар сабшалан дээрэһээ 1010 центнер үбһэ хуряаха түсэбөө 1700 центнертэ хүргөө. Хуряалгын үедэ зохёогдоһон социалис мүрысөөнэй гуримаар тогтоогдоһон даабаряа хододоо эрхимээр дүүргэжэ ябаһанайнгаа түлөө тус звено хоёр удаа мүнгэн шанда, дамжуулгын улаан вымпелдэ хүртэһэн байха юм.

Тус звенодо гол түлэб залуушуул болон һургуулиин һурагшад хүдэлмэрилнэ. Залуу эхэнэр, эгэшэ дүүнэр Дарису, Санжасу Банзаровтан, Дарима Кархунова гэгшэд габшагай һайнаар ажалладаг, эрэшүүлэй хэдэг хүндэ ажал — һүри сомодог байгаа. Мүн һургуулиин һурагшад Майя Галданова, Тамара Аюшеева, Чимит Банзаров, Слава Балданов болон бусад тон һайнаар ажаллана.

— Мүнөө энэ звено совхозой бусад звенонуудта туһалалсажа байна, — гэжэ Худэриин совхозой парткомой секретарь В. Ч. Балсанов хөөрэнэ.

Д. ЦЫБЕНОВ.

Хяагтын аймаг.

ТҮГЭСХЭЛЭЙ АКТЫН КОПИ

Советскэ Союзда дамжуулагдаба

СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй нэгэдэхи орлогшо В. В. Кузнецов Финляндиһаа СССР-тэ байдаг элшэн сайд Я. Халамтай августын 29-дэ уулзаа. 1975 оной августын 1-дэ Хельсинкидэ гар табигдаһан. Европодо аюулгүй байдал ба харилсаа холбоо хангаха зүблөөнэй түгэсхэлэй актын үнэмшэлэн гэршэлэгдэһэн копиие өөрынгөө правительствын даалгабаряар СССР-эй правительствада дамжуулба.

(ТАСС).

НҮХЭР Ю. ЦЕДЕНБАЛАЙ СОВЕТСКЭ СОЮЗДА БАЙҺАН ТУХАЙ

МНРП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, МНР-эй Арадай Ехэ Хуралай Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр Ю. Цеденбал КПСС-эй ЦК-гай уряалаар Советскэ Союзда амаралтада байба.

СССР-тэ байха үедөө нүхэр Ю. Цеденбал ээлжээтэ амаралтадаа байһан КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневтэй хөөрэлдэһэн байна. КПСС-эй ЦК-да тэрэ КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь нүхэр М. А. Сусловтай уулзаа.

Үнэн сэдьхэлэй, хани барисаанай оршон байдалда үнгэрһэн хөөрэлдөөнүүд, уулзалганууд КПСС-эй болон МНРП-гэй, СССР-эй болон МНР-эй хоорондохи али бүхы талын харилсаа холбоо улам саашадань хүгжөөхэ, гүнзэгырүүлхэ асуудалнуудта зорюулагдаһан байгаа.

Августын 29-дэ Ю. Цеденбал Москваһаа Эхэ ороноо бусаба.

Внуковска аэродром дээрэ Ю. Цеденбалые КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо К. Т. Мазуров, КПСС-эй ЦК-гай секретарь В. И. Долгих, бусад тушаалта хүнүүд үдэшэһэн байна.

(ТАСС).

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

«РСФСР-эй ГАБЬЯАТА ВРАЧ» ГЭҺЭН ҮБСҮҮНДЭЭ ЗҮҮХЭ ТЭМДЭГ БИИ БОЛГОХО ТУХАЙ

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиум иигэжэ тогтообо:

1. РСФСР-эй габьяата врачай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэһэн хүнүүдтэ зорюулжа, «РСФСР-эй габьяата врач» гэһэн үбсүүндээ зүүхэ тэмдэг бии болгохо.

2. «РСФСР-эй габьяата врач» гэһэн үбсүүндээ зүүхэ тэмдэгэй түхэл хэлбэриинь баталха.

3. 1940 оной январиин 11-дэ РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар баталагдаһан РСФСР-эй хүндэтэ нэрэ зэргэнүүд тухай дүримэй 3-дахи пунктые иимэ удхатай абзацаар нэмэхэ:

«РСФСР-эй габьяата врачай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэһэн хүнүүдтэ РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй грамотатай хамта «РСФСР-эй габьяата врач» гэһэн үбсүүндээ зүүхэ тогтоогдомол түхэл шэнжэтэй тэмдэг барюулагдаха».

4. «РСФСР-эй габьяата врач» гэһэн үбсүүндээ зүүхэ тэмдэг РСФСР-эй габьяата врачай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ энэ Указай тунхаглагдахын урда тээ хүртэһэн хүнүүдтэ мүн лэ барюулагдаха гэжэ тогтоохо.

5. «РСФСР-эй габьяата врач» гэһэн үбсүүндээ зүүхэ тэмдэг үбсүүнэйнгээ баруун талада зүүгдэдэг байха.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. ЯСНОВ.
РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Х. НЕШКОВ.

Москва, 1975 оной августын 28.

СССР-эй Верховно Соведэй палатануудай Саг үргэлжын комиссинуудта

Эхэнэрнүүдэй бэеын элүүрые сахин хамгаалга тон шухала зорилго мүн

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй ба Национальностьнуудай Соведэй элүүрые хамгаалгын, социальна тэдхэмжын комиссинуудай хамтын заседани Кремль соо болобо.

Эхэнэрнүүдэй бэеын элүүрые сахин хамгаалха тухай асуудал хаража үзэгдөө. Депутадуудай хамтын комиссиин түрүүлэгшэ, Национальностьнуудай Соведэй элүүрые хамгаалгын ба социальна тэдхэмжын комиссиин түрүүлэгшын орлогшо Л. П. Лыкова, СССР-эй элүүрые хамгаалгын министрэй орлогшо Е. Ч. Новикова гэгшэд элидхэлнүүдые хээ.

Эхэнэрнүүдэй бэеын элүүрые, ажалые, мүн хүүгэдэй бэеын элүүрые сахин хамгаалха асуудалнууд элүүрые хамгаалха тухай, ажал тухай, гэрлэлгэ ба гэр бүлэ тухай һүүлэй жэлнүүдтэ абтаһан ССР Союзай хуули ёһонуудай гол үндэһэнүүд дотор, мүн союзна республикануудай элүүрые хамгаалха тухай хуулинууд ба ажал тухай кодекснууд дотор баталагдан харуулагданхай гэжэ энэ заседани дээрэ онсолон тэмдэглэгдээ.

КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдэй ёһоор энэ табан жэлэй турша соо совет хүнүүдэй һуудал байдалые улам саашадань һайжаруулха, тэдэнэй ажабайдал дээшэлүүлхэ, бэеынь элүүрые сахин хамгаалха тушаа социально-экономическа горитой хэмжээ ябуулганууд бэелүүлэгдээ. Эдэ хэмжээ ябуулганууд дотор хүдэлмэришэн эхэнэрнүүдэй, эхэ болоһон эхэнэрнүүдэй бэеын элүүрые сахин хамгаалха асуудал онсо һуури эзэлнэ.

Юһэдэхи табан жэлэй үедэ элүүрые хамгаалха, бэе махабадай соёл хүгжөөхэ хэрэгтэ гаргашалагдаһан гүрэнэй гаргашанууд 55 миллиард үлүүтэй түхэриг болоо. Эхэнүүдтэ үгтэдэг элдэб янзын түлбэридэ, үхибүүдэй һуралсалда ба тэдэниие хангалгада 70 миллиард үлүүтэй түхэриг гаргашалагдаха байна. Жэшээлхэдэ, эхэнэрнүүдэй хээлитэй болоходонь, нарайлхадань тэдэнэй хүдэлмэриин стажһаа дулдыдуулангүйгөөр, салин хүлһыень дүүрэн хэмжээтэйгээр түлэдэг юм. Иимэ гаргашада жэл бүри 1,3 миллиард шахуу түхэриг түлэгдэнэ. Үбшэн үхибүүдээ харууһалдаг эхэнүүдтэ 400 миллион үлүүтэй түхэриг мүнгэ, түлөөһэ багаар абадаг бүлэнүүдтэй үхибүүдтэ жэлдээ 1,8 миллиард үлүүтэй түхэриг мүнгэн тэдхэмжэ болгогдон үгтэдэг байна.

Заседанида хабаадагшад эхэнэрнүүдэй ажалые сахин хамгаалха хэрэгтэ туйлагдаһан гансашье амжалтануудые тэмдэглээ бэшэ, мүн бии байгаа дутуу дунданууд тухай хэлээ.

Эхэнэрнүүдэй ажалай, элүүржүүлгын асуудалнуудта, тэдэнэй медицинскэ хангалгые һайжаруулгада онсо анхарал хандуулхаар үйлэдбэриин нэгэдэлнүүдэй, предприятинуудай, организацинуудай, колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэдые уялгалхыень СССР-эй министерствэнүүд ба албан зургаанудта дурадхагдаба.

(ТАСС).

СТАХАНОВСКА ХҮДЭЛӨӨНЭЙ 40 ЖЭЛЭЙ ОЙ

ҮРГЭН ЕХЭ МҮРЫСӨӨНЭЙ ЭХИ ТАБИҺАН ҮҮСХЭЛ

АЛДАРТА СТАХАНОВЕЦУУДАЙ ЗАМААР

Советскэ Союзай Коммунис парти өөрынгөө XXV съездэдэ бэлдэжэ байна. Манай оронэй арад зон энэ хуралдаае ажалай бэлэгүүдээр угтахын түлөө бүхы хүсэ шадалаа элсүүлэн хүдэлжэ байнхай. Парти болон совет арадай эбдэршэгүй нэгэдэлэй шэнэ баримта боложо, хаа хаанагүй ажалай эдэбхи эршэдэжэ, социалис мүрысөөнэй далайса үргэдэнэ.

Владимир Ильич Ленин имагтал социалис мүрысөөе коммунизмда дүтэлүүлхэ гол шэнжэнүүдэй нэгэниинь, шэнэ общество байгуулгын зэбсэг гэжэ тоолодог байһан. 1920 оной октябриин 2-то (тэрэ гэһээр 55 жэл болохонь) комсомолой гурбадахи съезд дээрэ өөрынгөө мэдээжэ «Залуушуулай союзай зорилгонууд» гэһэн үгэ соогоо агуухэ Ленин «хэды зэргээр саашадаа коммунис мүрысөөн хүгжэн һалбарнаб, тэды зэргээр коммунизм байгуулгын амжалта түйлагдаха», — гээд тэмдэглэһэн юм.

Социалис мүрысөөнэй хүгжэлтын түүхэдэ стахановска хүдэлөөн тусхай шатань болоно. Эдэ үдэрнүүдтэ манай бүхы гүрэн энэ патриотическа хүдэлөөнэй эхилһээр 40 жэлэй ойе тэмдэглэжэ байна. Стахановецуудай алдарта хэрэгүүд социалис байгуулгада тусхай үе саг болодог гэхэдэ алдуу болохогүй.

30-аад онуудай стахановецууд коммунизмын хэрэгтэ үнэн сэхэ, шэнэ үе сагай эрхэтэнэй бүхы зан абаритай, эрдэм техникые дүүрэнээр хэрэглэдэг, ами бэеэ хайрлангүй ниитын хэрэгтэ оролсодог, нүхэдтөө туһалдаг, мүрысэдэг заншалтай һэн. Энэ һайхан ёһо журам, заншал мүнөө манай үеын совет ажалшад абажа ябадаг.

Манай Буряад орондо стахановецуудай хүдэлөөн үргэнөөр дэлгэрээ һэн. Тэрэ үедэ манай республикада шэнэ завод, фабриканууд баритдажа, колхозууд бэхижэжэ байгаа. Республика соомнай тэрэ үедэ шалгарһан залуу стахановецууд мүнөөшье болотор ажалай габьяа харуулһаар. Тэдэнэй тоодо Борис Захарович Поздеев, Долгоржап Эрдынеева, Евгений Григорьевич Курочкин, Лыгден Цыренов болон бусад оролсоно.

Манай Улаан-Үдын аймагай ажалай олохон түрүүшүүл габшагай ажалаараа стахановец нэрэ зэргэдэ хүртэһэн байдаг. Мүнөөшье хүрэтэр тэрэ үеын баатар ажалай гэршэ болоһон олон тоото баримтанууд мүнхэ. Бултыень нэрлэхын аргагүй. 1937 ондо Ивалгын аймагай «8 марта» болон Тарбагатайн аймагай «Красное знамя» колхозой таряашад тон һайн таряа ургуулжа, гектар бүриһөө 25 центнер шэниисэ, 22 центнер обёос, 24 центнер ешмээн хураагаа һэн. «Улаан Оронго» колхозой малшад эдэ жэлнүүдтэ эдэбхитэйгээр ажаллажа, малайнгаа тоо ниилээд олошоруулһан байдаг.

Стахановецуудай алдарта ажалай габьяа мүнөө тэмдэглэхэдээ, социалис мүрысөөн бүхы совет арадай нангин хэрэг болонхой гэжэ мэдэрнэбди.

1958 онһоо хойшо манай орондо коммунис ажалай түлөө хүдэлөөн үргэдэжэ байдаг. Ганса юһэдэхи табан жэлэй дүрбэн жэл хахадта социалис мүрысөөндэ хабаадагшад 10 миллион ажалшадаар олошоржо, мүнөө социалис мүрысөөндэ 83 миллион хүн хабаадана. Партиин XXV съезд зарлаха гэһэн тогтоол бүхы совет арадые зоригжуулаа. Ажалшадай коллектив бүхэн шэнэ социалис уялгануудые абаа. XXV съездын нээгдэхэ үдэрэй дүтэлэн ойртохо бүри мүрысөөнэй дүлэн улам хүсэтэйгөөр соробхилно.

Юһэдэхи табан жэлэй хугаса соо манай Улаан-Үдын аймагай ажалшад горитойхон амжалта түйлаа. Гүрэндэ үндгэ, нооһо тушааха табан жэлэйнгээ түсэб үлүүлэн дүүргэв. Аймаг соомнай табан жэлэй даабаринуудые дүүргэһэн коллективүүдшье байха. Забайкальска ан үсхэдэг совхоз, Сотниководохи шубуунай фабрика, Сэлэнгын геологическа экспедици, «Бурводстрой» трестын барилгын колонно болон бусад табан жэлэйнгээ түсэб 1975 оной I—II кварталнуудта дүүргээд, мүнөө арбадахи табан жэлэй хараа түсэбөөр ажаллажа байнхай. «Бурводстрой» трестын барилгын колоннодо ажалладаг газар үрэмдэгшэ Павел Васильевич Гонтарь, Ивалгын туршалга-үйлэдбэриин ажахын огородшон Лубсан Будаевна Дымбрынова, «Байкал» гэжэ ажахын һаалишан Любовь Николаевна Седых, «Заветы Ильича» колхозой хонишон Данзан Чимитович Бандаев болон бусад олон тоото түрүүшүүл юһэдэхи табан жэлэй ударник гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэһэн байна. Һаяхан манай аймагай хонишодой ажалай табан жэлэй дүнгүүд согсологдоо. Хонишод Цырендаша Нимбуев, Дугар Галсанов, Фёдор Васильевич Третьяков, Дмитрий Григорьевич Лемешев, Иннокентий Васильевич Иванов, Егнин Цыбикович Бадмаев гэгшэд ниилээд ехэ амжалта түйлаһанайнгаа түлөө үндэр шагналда хүртэбэ.

Мүнөө үедэ хүдөө ажахыда ниилээд харюусалгатай хаһа [...]рээд байна. Аймагай [...]шад августын 18-һаа [...] хадажа эхилээ. Ямаршье [...] хүшэр уларилай [...]шье, Ленинэй нэрэмжэтэ [...]ра», «Маяк», «Советс[...] сия», «Авангард» кол[...] һайн таряа ургуулаад, [...] гүрэндэ тушааха ажал[...] мэри эршэтэйгээр [...] Һаяхан Бүхэсоюзна ра[...] най аймагай «Маяк» ко[...] комбайнер Николай П[...] Богачевой үндэр бүт[...]гээр ажалладаг тухай [...] һэн. Нүхэр Богачев му[...] социалис мүрысөөнэй [...] шүүлэй эхиндэ.

Тодорхойлон хэлэхэдэ, [...]мунис субботнигуудһаа, [...]новецуудай хүдэлөөнһөө [...] татаһан социалис мүр[...] мүнөө шэнэ шатада гар[...]

Р. ГАРМА[...]
КПСС-эй Улаан-Ү[...]
райкомой секре[...]

СҮҮДХЭДЭ 1000 ТОННО

Гушаад онуудай дүлэтэ жэлнүүдые һанаандаа дурдан, домоглон ябадаг хүм. Манай совет арад түрүүшын табан жэлнүүдэй даабаринуудые амжалтатайгаар бэелүүлжэ, Эхэ оронойнгоо экономикые хурдан түргэнөөр хүгжөөжэ байгаа бэлэй. Шэнэ завод, фабриканууд, бүхэли город, тосхонууд хаа хаанагүй аржын бодожо, хүнэй ухаан бодолые хүлгөөдэг һэн. Гайхамшаг амжалтануудаараа урмашаһан совет арад үдэрһөө үдэртэ улам эршэтэйгээр ажаллажа, урдань дуулдаа үзэгдөөгүй рекорднуудые түйлажа эхилээ бэлэй.

1935 оной августын 30—31-нэй үдэрнүүдтэ Донбассай «Центральная-Ирмино» шахтын забойщик Алексей Стаханов халаан соо 102 тонно нүүрһэ малтажа, даабаряа 14 дахин үлүүлэн дүүргээ бэлэй. Алексей Стахановай түйлалтанууд тухай газетэ, журналнуудта дэлгэрэнгыгээр бэшэдэг һэн. Тэрэнэй дүй дүршэлые халан абаһан бэшэшье олон нүүрһэшэд гайхамшаг амжалтануудые түйлажа эхилбэ. «Центральная-Ирмино» шахтын бэрхэ забойщигууд Дмитрий Концедалов, Павел Синяговский гэгшэд халаан соогоо 125—184 тонно нүүрһэ малтажа, даабаряа холо үлүүлэн дүүргэдэг болобо. Энэ шахтын зуу гаран забойщигууд Алексей Стахановай жэшээгээр хүдэлжэ ороо бэлэй. Ороноймнай промышленна предприятинуудай хүдэлмэришэд, хүдөөгэй ажалшад хуушарһан нормо шэнэлхэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, шэнэ техникэ хэрэглэхэ гэһэн гайхамшаг үүсхэлые дэмжэжэ, бүри эршэтэйгээр хүдэлжэ ороо бэлэй.

Тиигэжэ стахановска хүдэлөөн Совет орон доторнай үргэнөөр дэлгэржэ эхилээ. Үдэр хоногой ошохо тума стахановецуудай тоо олошордог бэлэй. Тэрэ үедэ би Шэтын областиин Ленинэй нэрэмжэтэ Черновскиин шахтада хүдэлдэг һэм. Манай нүүрһэшэд Алексей Стаханов шэнгеэр хүдэлхэ гэжэ олоороо эрмэлзэдэг байгаа. Би тиихэдэ халаан соо 12 тонно нүүрһэ малтаха даабаряа 110—115 тоннодо хүргэдэг болоһонби. Бэшэшье олон хүдэлмэришэднай халаанайнгаа даабари 8—9 дахин үлүүлэн дүүргэдэг һэн.

1936 ондо Москва хотодо стахановецуудай Бүхэсоюзна суглаан үнгэргэгдөө бэлэй. Энэ суглаанда хабаадалсаха аза талаан намда тудаһан юм. Суглаанай хүдэлмэридэ парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэд хабаадалсаа һэн. Ороноймнай суута хүдэлмэришэд, хүдөөгэй ажалшад энэ суглаан дээрэ үгэ хэлэхэдээ, хайшан гээд ажалаа эмхидхэдэг, ямар аргаар ехэ продукци гаргадаг тухайгаа хөөрөө бэлэй.

Суглаанай һүүлээр бидэниие, бүлэг хүдэлмэришэдые Кремльдэ уряа һэн. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. И. Калинин минии үбсүүндэ Ажалай Улаан Тугай орден зүүлгэжэ, саашадаа бүри амжалтатайгаар хүдэлхыем юрөөһэн юм. Тиигэхэдэ бидэнэр үшөөл залуунууд, түгэс хүсэн дээрээ ябаабди. Ямаршье бэрхэшээлнүүдые дабажа, орон доторoo социализм байгуулха гэһэн гансахан лэ хүсэл эрмэлзэлтэйгээр хүдэлдэг һэмди.

Манай Эхэ ороной промышленность, хүдөө ажахы ехэ түргэнөөр хүгжэжэ байгаа. Эдэ бүгэдэ бидэниие ехэл баясуулдаг бэлэй. Хүшэр хүндэ дайн байлдаанай жэлнүүдтэ оронойнай ажалшад стахановска хүдэлөөндэ бүри олоороо хабаадалсажа, гайхамшаг амжалтануудые түйладаг бэлэй. 1944 ондо би шэнээр нээгдэһэн Галуута-Нуурай нүүрһэнэй уурхайда ажаллахаар ерээ һэм.

Эндэ стахановска хүдэлөө эмхидхэхэ инструкторай тушаалда хүдэлөөб. Шэнэ уурхай соо олон бэрхэшээлнүүд дайралдадаг бэлэй. Гэбэшье эндэхи хүдэлмэришэд халаан бүриин даабари үлүүлэн дүүргэдэг байгаа. Бэрхэ нүүрһэшэд халаанай даабари 7—8 дахин үлүүлэн дүүргэдэг һэн. Эндэ стахановска онол арга үргэнөөр хэрэглэгдэдэг бэлэй. Энэ ехэ хүдэлөөндэ өөрөө эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг һэм.

1946 ондо Ажалай Улаан Тугай хоёрдохи орденоор шагнагдаһан хүм. Энэ үедэ манай уурхайда залуу хүдэлмэришэд олоор ерэжэ эхилээ һэн. Г. Д. Тучинов, Б. С. Бальжиев, В. Ф. Яковлев, С. М. Ержин гэгшэд түрүүшын үдэрһөө стахановска хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа ороһон юм. Эдэнэр залуушье һаа, гайхамшаг бэрхээр хүдэлдэг бэлэй. Халаанай даабари хэдэ дахин үлүүлэн дүүргэхэ. Г. Д. Тучинов мүнөө Социалис Ажалай Геройн үндэр нэрэ солодо хүртэнхэй. В. Ф. Яковлев Ленинэй орденоор шагнагдаһан. Б. С. Бальжиев, С. М. Ержин гэгшэд Ажалай Улаан Тугай ордендо хүртэһэн байна. Эдэнэр 50-яад онуудаар гайхамшаг амжалтануудые түйладаг һэн. Орон доторнай стахановска хүдэлөөн үргэлжэлһөөр. Мүнөө бүхы манай совет арад коммунис ёһоор ажаллахын, ажаһуухын түлөө тэмсэнэ. Социалис мүрысөөн бүри үргэн дэлисэтэйгээр эмхидхэгдэнэ.

Мүнөө нүүрһэ малтаха ажал оньһожоруулагдажа байнхай. Уурхайнууд соо бүтээсэ ехэтэй оньһон түхеэрэлгэнүүд тодхогдоно. Манай «Гусиноозерская» шахтын лаванууд соо нүүрһэ малтаха 2-КМ—87 түхэлэй комбайнууд хүдэлнэ. Энэ оньһон түхеэрэлгэнүүдые һайнаар хүдэлгэжэ шадабал, ехэ нүүрһэ малтаха арга боломжо байна бшуу. Шахтымнай бэрхэ нүүрһэшэн В. С. Можаровай хүтэлбэрилдэг бригадын коллектив 2-КМ-87 түхэлэй комбайнаар заримдаа сүүдхэдэ 1100—1200 тонно нүүрһэ малтажа, ехэ бүтээсэ түйладаг юм.

Бүтээсэ ехэтэй оньһон түхеэрэлгэнүүдые һаадгүйгөөр ашаглахын тула оролдосо, шадабари, дүй дүршэл хэрэгтэйл болодог шуу. В. С. Можаров олон жэлэй туршада нүүрһэ малтаһан дүршэл шадабаритай, бэрхэ хүдэлмэришэн болонхой. Тэрэ Октябриин Революциин орденоор шагнагданхай, мүнөөшье эдэбхитэйгээр хүдэлжэ, халаан бүриингөө даабари ходо үлүүлэн дүүргэнэ. Тэрэнэй даадаг бригадын коллектив мүнөө шэнээр нээгдэһэн 89-дэхи лавада хүдэлнэ. Сүүдхэдэ 700 тонно нүүрһэ абаха даабаряа 850—900 тоннодо хүргэнэ, социалис мүрысөөндэ эрхимлэжэ ябана.

Манай «Гусиноозерская» шахтын лаванууд соо нүүрһэ малтаха 1-КМ түхэлэй шэнэ комбайнууд тодхогдожо эхилбэ. 105-дахи лава соо тодхогдоһон комбайнаар сүүдхэдэ 950—990 тонно нүүрһэн малтагдана. Залуу нүүрһэшэн Василий Черниговэй даадаг звеногой коллектив халаан соо 225 тонно нүүрһэ малтаха даабаряа 400 тоннодо хүргэдэг юм. 105-дахи лавын хүдэлмэришэд сүүдхэдэ 1000 тонно нүүрһэ малтаха гэһэн хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Байгша оной август һарын тэн багаар энэ лавын хүдэлмэришэд сүүдхэдэ хэдэн удаа 1000 тонно нүүрһэ малтаһан байха юм. Мүнөө оронойнай нүүрһэшэд сүүдхэдэ лаваһаа 1000 тонно нүүрһэ малтахын тула тэмсэжэ байна ха юм. Манай уурхайн нүүрһэшэд эды зэргын нүүрһэ лава сооһоо абаха арга боломжотой байһанаа бодото дээрэнь харуулжа шадаба гээшэ.

Шэнэ 105-дахи лавын хүдэлмэришэд байгша оной һүүлшын гурбан һарын даабариһаа гадуур 9 мянган тонно нүүрһэ малтаа бэлэй. 89-дэхи лавын хүдэлмэришэд мүн лэ амжалтатай һайнаар хүдэлжэ байна. Эдэнэр сүүдхэдэ 1000 тонно нүүрһэ малтахын түлөө тэмсэнэ.

Шахтымнай нүүрһэшэд стахановска хүдэлөөнэй эхилһээр 40 жэлэй ойе ажалай амжалтануудтайгаар угтажа байна. Социалис мүрысөөнэй дээдэ шата, ажалдаа коммунис ёһоор хандаха хүдэлөөн 1958 онһоо хойшо эхилэнхэй. Энэ ехэ хүдэлөөндэ оронойнай бүхы ажалшад хабаадалсана. Мүнөө шахтын 129 хүдэлмэришэдтэ коммунис ажалай ударнигай нэрэ олгогдонхой. 3 бригадын коллектив энэ үндэр нэрэ соло зүүжэ ябана.

40 жэлэй саана Алексей Стахановай гаргаһан гайхамшагта үүсхэл мүнөөшье ажалша зониие шэнэ илалтануудта зоригжуулна. Оронойнай нүүрһэшэд энэ түүхэтэ үүсхэлэй 40 жэлэй ойе ажалай амжалтануудаар угтажа байна.

Н. КАТТЫБАЕВ,
СССР-эй хүндэтэ нүүрһэшэн, Ленинэй орденто, Ажалай Улаан Тугай хоёр орденто.
Гусиноозерск хото.

МҮНӨӨДЭР—ШАХТЁРОЙ ҮДЭР

ТАЛЫН СЭСЭГҮҮДЭЙ ДУНДУУР

ФОТОРЕПОРТАЖ

Баруун-хойноһоо һулахан һэбшээнэй үлеэхэдэ Холбоолжоной үргэн уужам тала дайдые шэмэглэһэн сэсэг, ногоон пайган долгилжо, хүнэй сэдьхэл зүрхэ хүдэлгөөд абана. Талада абяа шэмээн үгы. Хэдэн модоной зайда таряан далай ногоорон харагдана. Хаанаһаашьеб гэнтэ хүндэ ашаатай БЕЛАЗ-ууд гаража, шорой тооһо бурьюулан, талын дундуур гүйлдэнэ. Хооһон гэжэ һанаһан тала дайда хүсэтэ техникын нэрьеэнһээ гэнтэ доһолон байба.

Нээмэл аргаар нүүрһэ малтадаг Бага-Холбоолжоной уурхайһаа ашаатай машинанууд хойно хойноһоо һубарин гарана. Зариманиинь хайр шорой, бэшэниинь нүүрһэ ашанхай. Хүсэ ехэтэй БЕЛАЗ-ууд хүндөөр бүрхирэлдэһөөр бидэнэй хажуугаар үнгэржэл байна. Хэдэн арбаад метр газарай гүн соо ЭКГ-4, ЭКГ-8 «И» түхэлэй экскаваторнууд хайр шорой, нүүрһэ малтажа байна. Машинанууд хойно хойноһоо һубарин ерэнэ.

Шаргал улаан үнгэтэй эдэ экскаваторнууд абаһаар лэ хүнэй анхарал татана. Үнгэрһэн жэл энээгүүр ябахада иимэ экскаваторнууд үгыл һэн. Нэгэ доро 8 кубометр шорой удхан абаха шанагатай экскаваторнууд байгша оной эхинһээ эндэ тодхогдоһон байха юм.

— Уурхайдамнай бүтээсэ ехэтэй оньһон техникэ асаргадана. 40 тонно ашаа шэрэхэ БЕЛАЗ машинанууд, ЭКГ-8 «И» түхэлэй экскаваторнууд олоор абтаа. Хүдэлмэришэднай эдэ бүхы оньһон техникээ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглахые оролдоно. Олохон хүдэлмэришэднай халаан бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэжэ шадана, — гэжэ нээмэл аргаар нүүрһэ малтадаг Бага-Холбоолжоной уурхайн директор Р. Д. Даржаев хэлэн байгаа һэн.

Хайр шорой машинануудта ашажа байһан экскаватортa дүтэлбэбди. Адар томо экскаватор туха сүлөөгүй эрьелдэн, машинануудта шорой ашана. Хэдэн дабхар гэрэй хажууда зогсоһон мэтэ. Машинанууд саг зуура харагдахаяа болибо. Машинист Григорий Семенович Покацкий харагдаба. Энэ хүниие би үнинэй мэдэхэб. Г. С. Покацкий эрхим түрүү ажалаараа үнинһөө хойшо суурхажа ябаһан хүн. Шэнэ экскаваторта һуухал ёһоороо һууһан байба.

— Халаан соо 4000—4200 кубометр шорой малтанаб. Машинануудай һаадгүйгөөр ябаал һаа, бүришье ехэ шорой малтаха арга боломжо бии, — гэжэ хэлээд машинист Г. С. Покацкий экскаваторайнгаа шанага тээшэ заана.

Нүхэр Покацкий Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хабаадалсажа, Берлин хүрэтэр дайсаниие даралсаһан хүн. «Берлин хотые абаһанай түлөө» медаль үбсүүндэнь толордог. Олон жэлэй туршада оролдосотой бэрхээр хүдэлжэ байһанайнгаа түлөө Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаһан юм. 50-яад онуудай үеэр стахановска хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг һэн. 1958 онһоо хойшо коммунис ажалай ударнигай үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө тэмсэжэ, зориһондоо хүрэһэн бэлэй. Тэрэ мүнөөшье эрхим ажалаараа суурхажал ябаһаар.

— Түгэсхэхы жэлдэ 1 миллион 500 мянган кубометр шорой малтаха уялга абаһан хүм. Мүнөө миллион кубометр шорой малтаад байнаб. Абаһан уялгаяа дүүргэхэл байхаб, — гэжэ эрхим машинист Г. С. Покацкий хэлэн байгаа һэн. Хэдэхэн минута хөөрэлдөөд, тэрэ кабинадаа орожо, экскаватораа хүдэлгэжэ захална...

Эрхим түрүү ажал хэрэгээрээ холо ойгуур суурхаһан хүдэлмэришэд эндэ олон. Октябриин Революциин орденоор шагнагдаһан П. И. Коновалов, Ажалай Улаан Тугай орденто А. К. Шевченко гэгшэд эндэ хүдэлнэ. Петр Илларионович Коноваловай даадаг экипажай коллектив юһэдэхи табан жэлэйнгээ даабари дүрбэн жэлэй туршада дүүргэһэн юм. Бэшэшье олон хүдэлмэришэд табан жэлэйнгээ даабари болзорһоонь урид дүүргээ бэлэй.

Бага-Холбоолжоной уурхайн хүдэлмэришэд техникээ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха гэһэн зорилго урдаа табинхай. Халаан бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэжэ, һайн шанартай нүүрһэ ехээр малтана. Эдэнэр түгэсхэхы жэлэй даабариһаа гадуур 50 мянган тонно нүүрһэ малтаха гэһэн уялгаяа үни хада дүүргэһэн, республикынгаа промы[...]ностиин хэрэглэмжые [...] хангана. Юһэдэхи таба[...]лэйнгээ даабари бол[...] урид бүри май һара [...] дүүргээ бэлэй. Газара[...] сооһоо абтаһан «хара[...] ашаһан машинанууд [...] Холбоолжоной уур[...] һубарин гаража, тал[...] гүүдэй дундуур таб[...]

— Байгша оной һу[...]гаар жэлдээ 3 миллион [...] нүүрһэ үгэхэ Ехэ-Хо[...]жоной уурхай ашагл[...] үгтэхэнь. Мүнөө жэлд[...] малтагдажа, бэлэдх[...] дэлмэри хэгдэжэ ба[...] гэжэ Р. Д. Даржаев [...] байгаа һэн. Эндэ хоёр [...] экскаватор хүдэлжэ [...] Нүүрһэн 15—20 метр [...] зэгыдэ хэбтэнэ. Эндэх[...] һэнэй хэбтэшын зу[...] 25—30 метртэ хүр[...] Үнгэрһэн 1974 ондо [...] 12 миллион кубометр [...] малтагдаа.

— Түгэсхэхы жэлд[...] миллион кубометр [...] малтаха даабарита[...] гэжэ Ехэ-Холбоолжоно[...] хайн барилгын пред[...]нуудай директор А. И. [...]ров хөөрэнэ. — Экска[...] машинист М. В. Собо[...]лаан соо 4200—4300 [...] метр шорой малтажа, [...]ряа холо үлүүлэн дүү[...]

— Мүнөөдэр экска[...]мни 10 машина таби[...] Эдэниие һаадгүйгөөр [...]ха гэжэ оролдонобди, [...]жэ М. В. Соболев хэл[...]гаа һэн. Эндэ нэгэ ча[...]шада 270 тонно нүүрһ[...]таха хоёр комбайн тод[...]хо юм. Ойрын үдэр[...] Ехэ-Холбоолжоной уур[...] бага гаргашатай нүүр[...]тадаг болохонь. Нээм[...]гаар нүүрһэ малтадаг [...] хайн хүдэлмэришэд [...]та һайндэрөө ажалай [...] гүүдтэйгээр угтажа [...] даа урма баяртайнууд. [...] нэр бүхы амжалт[...] партиин XXV съезды[...] ехэ стахановска хүд[...] эхилһээр 40 жэлэй ой[...] дэртэ зориулна.

К. ЖАМЬЯН[...]

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ[...]та проходчик Б. С. [...]жиевай бригадын [...] (зүүн гарһаа) И. И. [...]тин, В. М. Скрипнико[...] гадир Б. С. Бальжиев, [...] Араневский, Ю. П. [...]нов, В. А. Ефимчук, [...] шэдэй ажаһуудаг [...] озерск хотын гудам[...]

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВ[...]

ЭСЭГЭНЭРЭЙ ХЭРЭГ ХҮБҮҮДЫНЬ ҮРГЭЛЖЭЛҮҮЛНЭ

Үйлэдбэриин ба ажалай арга боломжонуудые хэрэглэхэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ стахановска хүдэлөөн ехэ үүргэ дүүргээ, дүүргэжэ байһаар. Он жэлнүүдэй үнгэрхэ тума энэ хүдэлөөн улам хүгжэжэ, шэнэ түхэл маягтай, онол аргатай болоно.

Би стахановска хүдэлөөнэй улам хүгжэжэ, эсэгэнэрэйнгээ хэрэгые хүбүүдэйнь үргэлжэлүүлжэ байһые нэгэ жэшээгээр харуулха хүсэлэнтэйб. Дүшөөд онуудта Байгалай леспромхоздо ажаллааб. Стахановска хүдэлөөнэй тэрэ үедэ хүгжэн дэлгэржэ байһаниинь элеэр һанагдана.

Тиихэдэ леспромхоздо модо отологшоор Гавриил Нефедович Бухольцев, Павел Павлович Александров ажаллагша һэн. Гар хюрөөгөөр модо отолон унагаадаг, мори унаагаар шэрэдэг һэн. Эдэ хоёр халаанай нормые холо үлүүлэн дүүргэжэ, леспромхозой түрүүшын стахановецууд гэжэ нэрлэгдэдэг байгаа.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай эхилхэдэ, тэдэнэр фронт мордоо һэн. Тэдэнэй орондо хүбүүд, басагадынь гартаа хюрөө барижа, модо отолжо эхилээ һэн. Модо отолон унагаажа, мори унаагаар шэрэжэ, фронт мордоһон эсэгэ, аханарһаа дутуугүйгөөр ажаллаха гэжэ оролдоо.

Дайнай дүүрэһэнэй хойшонхи жэлнүүдтэ леспромхозууд бэхижэн томодхогдожо, шэнэ техникээр хангагдажа эхилээ. Энэ техникэ һайнаар шудалха, бүтээсэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ гэжэ модошод бага бэшэ оролдоһон юм. Тэдэнэр стахановска хүдэлөө үргэлжэлүүлэн, электро-хюрөө, модо таллуулха трактор, модо шэрэдэг автомашина бүтээсэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ гэжэ мүрысэһэн байна.

Г. Н. Бухольцевай хүбүүд эсэгынгээ зүргөөр модошод болоо һэн. Мүнөө аха хүбүүн Алексей дүй дүршэлтэн, мэргэжэлтэй модошон гэжэ тоологдоно. Тэрэ модо ашалгын бүтээсэ ехэтэй кран жолоодоно. Табан жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэнхэй. «СССР-эй ой модоной промышленностиин хүндэтэ мастер» гэһэн нэрэ зэргэдэ, 1973 оной, 1974 оной социалис мүрысөөндэ эрхимлэгшэ гэһэн тэмдэгтэ хүртэнхэй.

Хоёрдохи Иван хүбүүниинь юһэдэхи табан жэлэй даабариие мүн лэ уридшалан дүүргэһэн юм. Тэрэ леспромхозой бэрхэ жолоодогшодой нэгэниинь болоно. Ехэ Мария басаганиинь баһал Байгалай леспромхоздо олон жэлэй туршада ажаллажа пенсидэ гараа.

П. П. Александровай хүбүүн Виктор хуби залагаа эсэгынгээ ажаллаһан леспромхозтой холбожо, ажал хэрэгыень үргэлжэлүүлээ. Түрүүшын стахановец болоһон эсэгэ мэтэ тэрэ ажалдаа коммунис ёһоор хандаха гэжэ оролдоо. [...]тор Павлович Александров дүршэлтэй модошон. «Заб[...]лес» комбинадай леспромх[...] модо хюрөөдэн унагаагшадай [...] оной конкурсдо шалгаржа, [...]пионой нэрэ зэргэдэ хүртэһ[...]

Тэрэ табан жэлэйнгээ да[...]рiие болзорһоонь урид дүү[...]нэйнгөө түлөө Ажалай алд[...]лын 3-дахи шатын ордендо [...]төө. Ажалдаа коммунис ёһоор [...]дадаг В. П. Александров эх[...]гээ эхилһэн ажал хэрэг үр[...]лүүлжэ, энэ хүдэлөөе улам [...]жөөлсэжэ байна.

Стахановска хүдэлөөндэ эх[...]ха табилсаһан модошодой хү[...] басагадынь эсэгэнэрэйнгээ [...] ехэ хүдэлөө үргэлжэлүүлжэ, [...]жуулжа ябаһаар.

М. ДАНЗАН[...]
«Забайкаллес» комби[...]
хүдэлмэри[...]

АМАР МЭНДЭ, ҺУРГУУЛИ!

ҮГЛӨӨДЭР ХОНХО ЖЭНГИРХЭНЬ

Һурагшадай зунай амаралтаа дүүргэбэ. Зунай һайхан үедэ һайса амаржа, бэе махабадаа, хүсэ шадалаа шангадхаһан хүбүүд, басагад түрэл һургуулинуудайнгаа богоһые үглөөдэр алхахань. Баглаа сэсэгүүд үхибүүдэй баяртайгаар бадаржа, хонхо үглөөдэр жэнгирхэнь.

КПСС-эй XXV съездые түрэтэйгөөр угтахын түлөө бүхы совет арадай бэлдэжэ байһан үедэ, ажалай болон политическэ ехэ дэбжэлтын оршон байдалда һуралсалай шэнэ жэл эхилхэнь. Арадай гэгээрэлэй хүдэлмэришэдэй урда айхабтар зорилгонууд табигдана. Энэ жэлдэ бидэнэр хүн бүхэндэ юрэнхы дунда эрдэм олгохо хэрэгээ дүүргэхэмнай. КПСС-эй XXIV съезд хадаа эдир үетэние хүмүүжүүлхэ, коммунис үзэл суртал һургаха хэрэгтэ айхабтар ехэ удха шанартай байгаа.

КПСС-эй энэ съездын шиидхэбэринүүдые бодото ёһоор бэелүүлхэ талаар манай республика дотор бага бэшэ ажал хүдэлмэри хэгдэһэн, хэхэшье юумэн үшөө олон.

Хүн бүхэндэ юрэнхы дунда эрдэм олгохо хэрэгэй һайн ябажа байхада, үхибүүдтэ эрдэм номдо һургаха, хүмүүжүүлхэ асуудал бүри шухала болоно ерэнэ бшуу. Хүн бүхэндэ дунда эрдэм олгохо гээшэ ганса найман жэлэй һургуулинуудые дунда һургуули болгохо хэрэг бэшэ, харин эдир залуу хүбүүд, басагада, багашуулда гүнзэгы эрдэм мэдэрэл олгохо, һайн хүмүүжэл үгэхэ хэрэг болоно бшуу.

Дээрэ дурдагдаһан асуудалые бодотоор, һайнаар, шиидхэхын тула найман жэлэй һуралсал тухай хуулиие зайлашагүй шухала хэрэг болгохо байна. Һурагшадай һургуулияа орхихо ябадалтай эрид шангаар тэмсэхэ хэрэгтэй болоно. Найман жэлэй саада тээ нэгэдэхи класста ороһон хүбүүд, басагад найман жэлэйнгээ һургуулиие заатагүй дүүргэхэ уялгатай байна. Тэдэнэй саашанхи хуби заяан тухай бидэнэр саг үргэлжэ һанааһаа зобохо ёһотойбди. Наймадахи класс дүүргэһэн үхибүүд заатагүй 10-дахиие дүүргэхээр саашадаа һургагдаха зэргэтэй.

Буряад ороной һургуулинууд үнгэрһэн һуралсалай жэлдэ муу бэшэ дүнгүүдые туйлаа. Жэшээлхэдэ, бүхы һурагшадай 99 процентнь бүхы предмедүүдээр муу бэшэ сэгнэлтэнүүдые абажа гараа. Тэдэнэй 34,1 процентнь «4», «5» гэжэ сэгнэлтэнүүдые абадаг байгаа.

Һурагшадай эрдэм мэдэсые улам гүнзэгы, һайн болгохо талаар үшөө ехэ юумэн хэгдэхэ байна бшуу. Энээнэй түлөө педагогическа бүхы коллективүүд хүсэ шадалаа, үүсхэл оролдолгоёо гамнангүй тэмсэхэ болоно.

Һуралсалай шэнэ жэл бүхэн өөрын онсо шэнжэтэй байдаг. Юһэдэхи табан жэлэй түгэсхэхы жэлдэ һуража байһан үхибүүн бүхэнэй эрдэм мэдэсын түлөө багшанар ехэ харюусалгатай болохо байна бшуу.

Үглөөдэр республикын һургуулинууд үүдэнүүдээ үргэнөөр сэлижэ, хэшээлдэ уряалһан хонхо хүхюунээр жэнгирхэнь. Манай һургуулинуудай һуралсалай-материальна бааза жэлһээ жэл бүхэндэ һайжарна. Энэ жэлдэ шэнэ долоон һургуули нээгдэхэнь.

Манай республикын олонхи һургуулинууд кабинеднэ гуримаар хэшээл хэхэ онол аргада орохонь. Энэ онол арга гээшэмнай саг зуурын нэгэ хэмжээ ябуулга бэшэ, саг үргэлжэ хүдэлжэ байха ёһон болоно бшуу. Кабинедүүдые мүнөө үеын хэрэгсэлнүүдээр, түхеэрэлгэнүүдээр хангаха хэрэгые шухала асуудалнуудай нэгэндэ тоолохо ёһотой болонобди. Үхибүүдые һургаха методикын бүхы онол аргануудые шанар һайнтайгаар хэрэглэхэ зэргэтэйбди. Кабинет гээшэмнай үүдэндэ хадагдаһан гаршаг бэшэ, харин һайнаар шэмэглэгдэһэн, түхеэрэгдэһэн һуралсалай таһалга болоно бшуу. Кабинет гээшэмнай багшанарай ёһотойл творческо лаборатори, хүмүүжэн һургалгын шадабариие ходо доо нарижуулан һайжаруулжа байдаг газар ха юм. Һурагшадай эрдэм мэдэсын шанар хадаа багшанарай өөһэдынь методическа болон научна бэлэдхэлһээ сэхэ дулдыдадаг. Мүнөө эхилхэ һуралсалай шэнэ жэл хадаа шэнэ программые гүнзэгыгөөр шудалжа, ажал хэрэгтэ бодотоор бэелүүлхэ, педагогическа шадабариие саашадань улам һайжаруулха жэл болоно.

Һайхан сэдьхэлтэй, үнэн сэхэ хүнүүдые һургаха асуудал хадаа бүхы һургуулинуудай гол анхаралда байха зэргэтэй. Класһаа, һургуулиһаа гадуур хэгдэхэ хүдэлмэриие эмхидхэн һайжаруулха талаар нилээд ехэ юумэн хэгдэхэ байна. Кружогууд, секцинүүд, һургуулиин научна бүлгэмүүдые олоор эмхидхэжэ, комсомолшууд болон пионернүүдэй эдэбхиие хүмүүжүүлгын хэрэгтэ хэрэглэхэ болонобди. Республикын эрхим һайн һургулинуудай, дружинануудай, комсомолой эмхинүүдэй дүй дүршэлые һургуулинуудта үргэнөөр хэрэглэжэ, хүмүүжүүлгын түрүү онол аргануудые нэбтэрүүлхэ зэргэтэйбди.

Сентябриин 1 — бүхы һурагшадай болон багшанарай һайндэр. Илангаяа энэ үдэр хадаа нэгэдэхи класста һурахаяа ерэгшэдэй ехэ баяр болоно бшуу. Энэ үдэрые тэдэнэр бүхы наһан соогоо мартахагүй.

Мүн түрүүшынгээ хэшээл энэ үдэр эхилһэн залуу багшанар сентябриин 1-ниие мартахагүй ёһотой.

Үглөөдэр 700 гаран залуу багшанар түрүүшынгээ хэшээлнүүдые хэхэнь. Энэ үдэрһөө эхилжэ хүмүүжүүлгын, эрдэм номдо һургалгын дүй дүршэл абтахань. Эдэ залуу багшанарые, бүхы педагогуудые, һурагшанарые сентябриин 1 — һуралсалай жэлэй эхилһээрнь хани халуунаар амаршалжа, ажалдань ехэ амжалтануудые хүсэе!

В. АЛЕКСЕЕВ,
Буряадай АССР-эй гэгээрэлэй министрэй орлогшо.

ҺУРАЛСАЛАЙ ШЭНЭ ЖЭЛДЭ БЭЛДЭНХЭЙ

ТАЛЛИН. Эстониин ССР-эй 200 мянганһаа үлүү үхибүүд энэ жэлдэ һургуулиин партануудта һуухань. Тэдэнэй 7.300-ниинь шэнээр баригдаһан найман һургуулида һурахань.

Эстониин полиграфистнууд һайн хүдэлжэ гараа: эстон хэлэн дээрэ 70 янзын учебнигүүдые хэблээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нэгэдэхи класста һураха Райга Мати хоёр сүүмхэнүүдые худалдажа абхуулһандаа баяртайнууд. ТАСС-ай фотохронико.

ТАСС ШЭНЭ ҺОНИН

СОВЕТ-ВЬЕТНАМ ХАНИ БАРИСААН УЛАМ БЭХИЖЭГ ЛЭ

ХАНОЙ. (ТАСС-ай тусхай корр.). Арадуудай хани барисаанай ордениие Вьетнам-совет хани барисаанай бүлгэмдэ барюулха ёһолол августын 29-дэ эндэ болоо. Тус бүлгэм ДРВ-гэй ба СССР-эй арадуудай хоорондын аха дүү ёһоной хани барисаае, харилсаа холбоое бэхижүүлхэ, хүгжөөхын тула амжалтатай, үрэ түгэс хүдэлмэри ябуулһанай түлөө СССР-эй иимэ шагналда хүртэһэн байна. Нүхэд М. С. Соломенцевой, К. Ф. Катушевай, Совет партийно-правительственна делегациин бусад гэшүүдэй, тэрэшэлэн ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ДРВ-гэй Национальна суглаанай Саг үргэлжын комитедэй Түрүүлэгшын орлогшо Хоанг Ван Хоанай Вьетнам-совет хани барисаанай бүлгэмэй Түбэй правлениин түрүүлэгшэ Нгуен Ван Кининин ба бусад вьетнам нүхэдэй президиумдэ ерэхэдэнь. Ханойн олониитын түлөөлэгшэд, бүлгэмэй эдэбхитэд халуунаар угтаба.

Совет айлшадые Хоанг Ван Хоан хани халуунаар амаршалаа.

М. С. Соломенцев суглаагшадай үмэнэ үгэ хэлээд, суглаанда хабаадагшадай зүгһөө нэрьемэ альга ташалгаар угтагдан, Арадуудай хани барисаанай орден, тэрэшэлэн дурасхаалта бэлэг — «Эритэ мэсые анзаһан болгон шэрээебди» гэһэн Е. Вучетичэй скульптурые Нгуен Ван Киньдэ барюулба.

Нгуен Ван Кинь харюутай үгэ хэлэхэдээ, үндэр дээдэ шагналайнь түлөө КПСС-эй ЦК-да, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ, Советскэ правительствада баяр баясхалан хүргөө.

ХО ШИ МИНАЙ ДУРАСХААЛДА

ХАНОЙ. (ТАСС-ай тусхай корр.). Хо Ши Минай мавзолейе нээлгэдэ зорюулагдаһан баярай ёһолол ДРВ-гэй Национальна суглаанай зал дотор августын 29-дэ болоо.

ДРВ-гэй Президент Тон Дык Тханг, ПТВ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Ле Зуан, ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ДРВ-гэй Национальна суглаанай Саг үргэлжын комитедэй Түрүүлэгшэ Чыонг Тинь, ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ДРВ-гэй правительствын Премьер-Министр Фам Ван Донг болон бусад вьетнам хүтэлбэрилэгшэд президиумдэ һууба.

Мүн эндэ Совет партийно-правительственна делегациие тойлгойлогшо, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ М. С. Соломенцев, КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. Ф. Катушев һуугаа.

Чыонг Тинь сугларагшадта хандан, эхилэлгын үгэ тобшохоноор хэлэбэ. Президент Хо Ши Минай мавзолей — политическэ ба суртал бодолой ехэ удха шанартай архитектурна ордон мүн. Энэмнай хүндэтэ, инаг Президент Хойто Вьетнамай улад зоной гүн ехэ талархалтайгаар хандадаг байһанай гэршэ тэмдэг болоно гэбэ.

Нүхэр Ле Зуан сугларагшадай үмэнэ үгэ хэлээ.

М. С. Соломенцев баярай ёһолол дээрэ үгэ хэлэхэдээ, нигэжэ мэдүүлбэ: совет хүнүүд вьетнам ханинартаяа хамта Вьетнамай агууехэ хүбүүнэй арюун тунгалаг образой үмэнэ доро дохино.

Хо Ши Минэй нэрэ совет коммунистнуудта, бүхы совет хүнүүдтэ тон дүтэ, тон хүндэтэй һанагдадаг юм. Хо Ши Мин манай партиин ба ороной эрхим, үнэн хани байгаа, агуу ехэ Ленинэй үнэн шабиньби гэжэ өөрыгөө ходо тоолодог байһан.

Хо Ши Минай мавзолейе нээлгэ Индокитадта шэнэ оршон байдалай тогтоһон гайхамшаг үедэ үнгэргэгдэжэ байна. Бүхы Вьетнамай арад зон эхэ ороноо, хүсэд бүрин сүлөөрүүлжэ, ерээдүйн тунгалаг һайхан, зол жаргалта байдал тогтоохо үргэн замда гаранхай. Камбоджын арад эхэ ороноо мүн лэ бүрин сүлөөлөө. Лаосто арадай засагай зургаанууд эмхидхэн байгуулагдажа түгэсөө.

Эхэ ороноо гадаадын интервентнүүдһээ, тэдэнэй хүлһэншэдһөө хүсэд бүрин сүлөөрүүлһэн гайхамшаг илалтаарнь, Вьетнамай бүхы газар дайда дээрэ амгалан байдалай һэргээгдэһэнтэй дашарамдуулан, коммунистнуудые, бүхы аха дүү вьетнам арадые совет коммунистнуудай, манай бүхы арадай үмэнэһөө, манай партиин Центральна Комитедэй, ЦК-гай Политбюрогой ба КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй үмэнэһөө халуунаар амаршалнаб.

Советскэ Союз амгалан ёһоной социалис байгуулалтадань вьетнам арадта али бүхы туһаламжа, дэмжэлгэ саашадаа үзүүлхэ байха. Манай парти, манай орон Вьетнамда үзүүлдэг аха дүү ёһоной туһаламжаяа интернациональна уялгамнай гэжэ тоолодог байгаа, тоолоношье гэбэ.

Нүхэд Ле Зуанай, М. С. Соломенцевой хэлэһэн, үгэнүүд тон анхаралтайгаар шагнагдаа, нэгэнтэ бэшэ нэрьемэ альга ташалгаар угтагдаа,

Вьетнамай хүтэлбэрилэгшэд Совет партийно-правительственна делегациин гэшүүдтэй хамта Бадинь талмай дээгүүр дабшан, Хо Ши Минай мавзолейн дэргэдэ ошожо веногуудые табиба. Совет айлшад минутын туршада дуугай байжа нүхэр Хо Ши Минай арюун тунгалаг дурасхаалые мүнхэлэн ёһолбо.

РЮВ-ай ВРП-гэй делегацитай уулзаа

ХАНОЙ. ТАСС. Совет партийно - правительственна делегаци Урда-Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительствын делегацитай уулзаба. Тус делегациие ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ПТВ-гэй Урда Вьетнамдахи бюрогой секретарь Фам Хунг толгойлоо.

Совет делегациин ба РЮВ-ай ВРП-гэй делегациин хоорондо хани халуун, үнэн зүрхэнэй хөөрэлдөөн болобо.

АРАДАЙ ХИНАГШАДАЙ БУЛАН

ХҮТЭЛБЭРИИН МУУҺАА

Капитальна барилга эрхилхэ хэрэг Мухар-Шэбэрэй аймагта «Бурятмежколхозстрой» нэгэдэлэй ПМК, «Бурводстрой» трестын ПМК, «Бурятцелинстрой» трестын 1011-дэхи оньһожоруулагдаһан нүүдэл колоннын участогай коллективүүдтэ даалгагданхай. Тэдэнэй хүсөөр колхоз, совхозуудай һуурин тосхонуудта, аймагай түбтэ культурна, ажаһуудалай болон үйлэдбэриин олохон барилганууд бодхоогдожо, ашаглалгада үгтэдэг. Жэшээнь, үнгэрэгшэ жэлэй июль һараһаа хойшо ажалшадай ажаһуудалай эрилтэ хэрэглэмжэ хангаха комбинат, 12,16 квартиратай гэр, райпотребсоюзай гараж, колхоз, совхозуудта хүүгэдэй саадууд, малай байранууд болон бусад барилганууд ашаглалгада үгтөө.

Түсэбтэ табан жэлэй түгэсхэхы жэлдэ дүүргэгдэхээр хараалагдаһан барилгануудаа болзор соонь һайн шанартайгаар ашаглалгада тушааха, капитальна барилгада һомологдоһон мүнгэн зөөрөө дүүрэн хэрэглэхын түлөө барилгашад мүнөө тэмсэжэ байна. Тэдэнэй хэхэ, бүтээхэ ажал ехэ. Байгша ондо аймаг дотор бүхыдөө 4 миллионһоо дээшэ түхэригэй барилга-хабсаралгын хүдэлмэри хэгдэхэ зэргэтэй.

Арадай хиналтын аймагай комитедэй шалгалтын комиссиин гэшүүдтэй хамта аймаг доторхи эгээн томо барилгын талмайнуудта хүрэжэ, ажалайнь эмхидхэлтэй, түсэбэй дүүргэлтэтэй, барилгын шанартай, материал, түхеэрэлгэнүүдээр һаадгүй хангагдажа, мүнгэн зөөриин хэр зэргэ ашаглагдажа байһантай танилсабабди.

«Бурятцелинстрой» трестын 1011-дэхи оньһожоруулагдаһан нүүдэл колоннын участок барилгын томохон организаци гэжэ аймаг дотор тоологдодог. Энэ организациин прорабска гурбан участогай нэгэн аймагай шэнэ түб һууринда байрын, захиргаанай байшангуудые, котельнэ, теплотрасса гэхэ мэтые барина. Эндэхи барилга аймаг дотороо культурна, ажаһуудалай эгээн томо, харюусалга ехэтэй гэжэ тоологдодог юм. Юуб гэхэдэ, квартира эрингшэдэй тоо аймсоведэй гүйсэдкомдо хэдэн зуунда хүрэнхэй. Ушар иимэһээ КПСС-эй райком, аймсоведэй гүйсэдком барилгын ябасаар саг үргэлжэ һонирхожо байдаг.

Үнгэрэгшэ жэлдэ 16 квартиратай гэр ашаглалгада үгтөө. Мүнөө жэлдэ 24 квартиратай гурбан дабхар хоёр байшан бэлэн болохоор, дотор талын ажал хэгдэжэ байна. Комплексно дүрбэн бригаданuудта 70 гаран хүн ажаллана. Бригаданууд дунда мүрысөөн эмхидхэгдэнхэй. Гэбэшье барилгын эршэ, мүнгэн зөөриин хэр зэргэ ашаглагдажа байһан, хүн бүхэн үдэртөө, һарадаа хэды түхэригэй ажал хэхэ зэргэтэйб, тэрэнь ямараар бэелүүлэгдэнэб гэһэн экономическа тоо, баримтанууд, үрэ дүнгүүд гаргагдажа, эли газарта үлгэгдэнэгүй, барилгашадта хүргэгдэнэгүй.

Аймагай шэнэ түб һууриндахи барилга-хабсаралгын хүдэлмэритэй танилсахада, барилгашадай гэмээр бэшэ, харин «Бурятцелинстрой» трестын зүгһөө энэ барилгада ёһото анхарал хандуулдаггүйһөө барилгын эршэ һуладана, барилганууд саг соогоо ашаглалгада тушаагданагүй гэжэ хэлэмээр. Жэшээнь, байрын гэрнүүдые, захиргаанай байшангуудые нэн түрүүн дулаан уһаар дулаасуулха түхеэрэлгэнүүдээр саг соонь хангаха зэргэтэй бшуу. Гэтэр котельнэ бариха, уһа табиха сорго болон элдэб түмэрнүүд дуталдана. Гансал эдэнһээ боложо, барилга удааруулагдана.

— Баригдажа байһан, мүнөө жэлдэ ашаглалгада үгтэхэ байрын, захиргаанай байшангуудые халуун, хүйтэн уһаар хангахын тулада 1200 метр элдэб янзын түмэр хоолой хэрэгтэй, — гээд прораб Н. Н. Сажин хэлэнэ. Мүнөө тиимэ нэгэшье метр хоолой байхагүй. Тиихэдэ проектын ёһоор худагһаа мүнөө баригдажа байһан 500 кубическа метр багтаамжатай резервуарта, гэндэһээ котельнэдэ хүйтэн уһа дамжуулха 200 милиметрэй шэрэм хоолой хэрэгтэй. Бүхыдөө иимэ хоолойгоор 4 километртэ уһан дамжуулагдаха юм. Мүнөө барилгашадта миин 600 метртэ татаха хоолойнууд асарагданхай. Котельнын 6 пеэшэнгэй 4-дэ угольник, циклон болон бусад түхеэрэлгэнүүдэй үгы дээрэһээ хүдэлмэришэд бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаха аргагүйдэнэ.

Барилгын талмай дээрэ эмхи гуримгүй. Барилгын материалнуудые зүбөөр хадагалха, нэгэ газарта буулгаха һарабша, сарай, склад байхагүй. Хирпиисэ, шифер, гудрон, цемент, избёосхо болон бусад хэрэгсэлнүүд хайша хэрэгээр эндэ тэндэ буулгагданхай. Бороо хурада сохюулжа, нара һалхинда үлеэлгэжэ, шанараа муудана, үрилтэ хоролтодо ороно. Иимэ ехэ барилга дээрэ хиналтын пост, бүлэгүүд байгуулагдаагүй. Энээн тушаа хэншье һаналаа табинагүй.

— Склад, сарай, һарабша бариха гэхэдэ, дээрэһээ хүтэлбэрилэгшэднай энэ хэрэгтэ мүнгэ зөөри үгэнэгүй, — гээд прораб Николай Николаевич Сажин хэлэнэ.

Барилгын шанар тухай тобшолол хэхэнь бэрхэтэй. Юуб гэхэдэ, нэгэшье объект бэлэн боложо, гүрэнэй шалгалтаар тушаан абтаадүй. Харин эршэнь һула, барилгын материалнууд үрилтэ хоролтодо ороно гэжэ сэхэ заамаар.

«Бурятцелинстрой» трестын 1011-дэхи оньһожоруулагдаһан нүүдэл колоннын участок нёдондо түсэбөө дүүргэжэ шадаагүй һэн. Мүнөө жэлдэ 1150 мянган түхэригэй барилга хэхэ даабаритай. 7 һарын туршада 873 мянган түхэригэй хүдэлмэри дүүргэгдээ. Июль һарада барилгашад илангаяа эршэтэйгээр хүдэлөө. Һарын түсэб 104,6 процентээр дүүргэгдээ. Капитальна барилгада һомологдоһон мүнгэн зөөри үрэ ехэтэйгээр хэрэглэгдэжэ байбашье, барилгын эршэ, шанар мүнөөнэй эрилтэдэ хүрэнэгүй. Барилгашадай дунда ажалһаа гээгдэхэ, архи тамхи hамнаха, журам эбдэхэ, голодоһо гаргаха ушарнууд үшөөл үзэгдэһөөр.

«Вурятмежколхозстрой» нэгэдэлэй оньһожоруулагдаһан нүүдэл колоннын Н. А. Табаевай бригадын гэшүүд «Заганский» колхоздо һаалиин томо фермэ барижа эхилһээр хоёр жэл боложо байна. Хүсэд оньһожоруулагдаһан энэ фермэдэ 436 үнеэд һаалгагдаха юм. Барилгашад ерэхэ жэлэй эхиндэ барилгаяа ашаглалгада тушаахаар зоригжонхой. Үглөөнэй 8 часһаа үдэшын 6 болотор хүдэлнэ. Хүшэр хүндэ хүдэлмэринь дүүрэжэ, оньһон түхеэрэлгэ тодхолгын ажал үлэнхэй. Гэхэ зуура барилгашадта бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаха эрхэ байдал байгуулагдаагүй. Тэндэнь столово, аптечкэ, үгы. Үглөөгүүр гэрһээ абажа гараһан юумэеэ хүн бүхэн өөһэдөө халаана, бусалгана. Энээндэнь ехэ саг ошоно. Хүтэлбэрилэгшэд барилгын материалаар хүсэд хангажа шаданагүй. Гурбан һара соо нэгэ машина элһэ шулуу асаржа үгөө.

Аймаг дотор хэгдэжэ байһан олон тоото барилганууддай ябасатай танилсаад байхадаа, ямар тобшолол хэлтэйб гэхэдэ, барилгын материалнууд саг соогоо хүсэд хүрэхөөр асарагданагүй, зүбөөр, эзэн ёһоор гаргашалагдана, хадагалагданагүй, үрилтэ хоролтодо ороно. Барилгашадта бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаха эрхэ байдал, арга боломжо байгуулагданагүй. Ниитын зөөри гамтайгаар хэрэглэхэ, үрилтэ, голодоһо гаргагшадай ажал хинан шалгажа байха постнууд, бүлэгүүд объект бүхэндэ байгуулагдаагүй. Эдэ бүхэнһөө уламжалан хүдэлмэриин эршэ, шанар мүнөөнэй эрилтэдэ дүүрэнээр харюусанагүй гэжэ хэлэлтэй.

Шалгалтада хабаадагшад:

Ф. УНАГАЕВ,
арадай хиналтын аймагай комитедэй түрүүлэгшэ.

Д. ФЕДОТОВ,
аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын управлениин барилгын таһагай инженер.

В. ЖАРКОЙ,
аймагай «Ленинэй зам» газетын редакторай орлогшо.

Б. ЖАМБАЛОВ,
манай корр.

телефон · телеграф · радио
ХИЛЫН СААНАҺАА

АФИНА

ГРЕЦИИН КОМПАРТИИН МЭДҮҮЛГЭ

ТАСС

Аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар ниитэ Европын зүблөөн эб найрамдалай, шахардуу байдал һуларуулхын түлөө арадуудай тэмсэлдэ шэнэ зам нээбэ гээд, Грециин Компартиин Центральна Комитедэй эндэ толилогдоһон мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ.

Хельсинкидэ болоһон зүблөөн дэлхэйн хоёрдохи дайнда фашизмын һамна бута сохигдоһоной политическэ дүнгүүдые согсолоо. Европын оронуудай хилэнүүдэй ойроо хүртэшэгүй байлгые элирхэйлэн баталаа, дотоодынгоо хэрэгүүдые өөһэдөө шиидхэхэ эрхэ арадуудта олгоо, али бүхы арсалдаата асуудалнуудые эбэй ёһоор гуримшуулха үндэһэ һуури табяа, гүрэнэй ондо ондоо байгуулалгатай оронуудай амгалан гуримаар зэргэ оршохо гол ёһонуудай политикада үндэһэлһэн таарамжатай һайн харилсаа холбоо тогтоохо арга олгоо гээд мэдүүлгэ дотор тэмдэглэгдэнэ.

ЖЕНЕВЭ

ЖЕНЕВЭДЭХИ КОНФЕРЕНЦИ

ТАСС

ЮНЕСКО-гой эмхидхэһэн һуралсалай асуудалнуудаар уласхоорондын 35-дахи конференци эндэ, Нацинуудай ордон соо, нээгдэбэ. Дэлхэйн 80 ороной, тэрэ тоодо Советскэ Союзай делегацинууд, мүн уласхоорондын эмхинүүдэй ба тусхай эмхи зургаануудай түлөөлэгшэд конференциин хүдэлмэридэ хабаадана.

Һуралсал хүгжөөхэ асуудалнуудые конференци хаража үзэхэ. Багшанарай үүргэ ба тэдэнэй мэргэжэлэй шадабариин бэлэдхэл тухай асуудалда энэ сесси дээрэ онсо анхарал хандуулагдаха байна. Чехословакиин түлөөлэгшэ д-р Влачихова конференци нээхэдээ, аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар ниитэ Европын зүблөөнэй дүнгүүд арад зоной амгалан ажалда, ниитын саашанхи хүгжэлтэдэ ехэ үүргэ дүүргэхэ байна гэжэ тэмдэглээ.

Хельсинкидэхи зүблөөнэй түгэсхэлэй акт Европын ба бүхы хүн түрэлтэнэй түүхэдэ шэнэ шата — ниитэ-политическэ байгуулалтаһаа дулдыдангүй бүхы оронуудай амгалан ёһоор зэргэ оршохо, харилсаа холбоо тогтоохо шата нээгээ гээд д-р Влачихова хэлэбэ. Эгээл иимэһээ энэ зүблөөнэй дүнгүүд бидэнэртэ урма баяр түрүүлнэ.

ПАРИЖ

ХЭҺЭЭЛГЭХЭГҮЙ!

ТАСС

Мадридһаа абтаһан мэдээсэлнүүдэй ёһоор, баскнуудай ЭТА гэдэг хоригдоһон эмхиин хоёр гэшүүнэй хэрэгые шиидхэхэ сүүд Бильбаода эхилбэ. Энээниие буруушаажа байһанаа мэдүүлэн, политическэ үзэл бодолойнгоо түлөө Испаниин найман түрмэдэ хаагдажа байһан 280 хүн үлэсхэлэн хооһоор байхые соносхобо. Энэ сүүдые буруушаажа байһанаа мэдүүлһэн ажалшадай буһалгаанууд Бильбаогай бусад хэдэ хэдэн предприятинуудта болоно.

Орон дотор хүсэндөө байһан сэрэгэй кодексые Испаниин засагаархид бүдүүлигээр хазагайруулна гээд хэблэл тэмдэглэнэ.

Франциин Коммунис парти мэдүүлгэ толилуулхадаа, саазалуулха аюулда хүртөөд байһан хоёр баскые хамгаалхыень Франциин бүхы демокрадуудые уряалба.

КАИР

Гол асуудалнууд шиидхэгдээгүй байһаар

ТАСС

Синайн хахад арал дээрэ Израилиин сэрэгүүдые хоёр тээшэнь холодуулха тухай баталагдан абтахаар хараалагдажа байһан хэлсээнэй үндэһөөр. Израилиин сэрэгүүд Митла, Гиди гүбээнүүдһээ, Синайдахи Абу-Рудайстахи нефтиин хэбтэшэһээ холодуулагдаха юм гээд Каирай хэблэл тусхай материалнуудта үндэһэлэн бэшэнэ. Израилиин сэрэгүүдэй холодуулагдаһан газарта ООН-ой онсо яаралтай хүсэнүүдэй мэдэлдэ байһан буферна зоно абаашагдаха болоно. Синайн хахад аралай хойто хубидахи байда...е һэргылжэ байха Египедэй радиолокационно пост эндэ байгулагдаха юм. Египедэй, Америкын мэргэжэлтэд тэрэниие хангаха юм. Америкын ба Израилиин мэргэжэлтэд Умм-Хашибадахи Израилиин постые хангаха байна. Адаглалгын хоёр пост дабаануудай оройдо бии болгогдохо. Американ граждан мэргэжэлтэд эндэ табигдаха юм.

Египедэй Араб Республикын премьер-министр М. Салем правительствын заседани дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Израилиин сэрэгүүдые холодуулха тухай хэлсээн гансал сэрэгэй түхэл шэнжэтэй байна. Тиимэһээ политическэ асуудалнуудта ямаршье хабаагүй юм гэжэ мэдүүлээ.

ЛИМЭ. (ТАСС). САР-ай премьер-министрэй орлогшо, гадаадын хэрэгүүдэй министр Абдель Халим Хаддам сэрэгэй ямаршье бүлэглэлдэ ородоггүй оронуудай гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй эндэ болоһон зүблөөн дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Египедэй ба Израилиин хоорондо абтахаар хараалагдажа байһан хэлсээндэ Сириин ямараар хандажа байһан тухайнь һанамжаяа элирхэйлэн мэдүүлээ. Дүтын Зүүн зүгтэ амгалан байдалай һая наашадаа һэргээгдэхэеэ байһаниинь харагдана гэжэ сэхэ руунь хэлэжэ шадахабди. Амгалан байдалай шата гэжэ харуулагдаһан зарим зүйлнүүд шэнэ дайн тээшэ хэгдэһэн алхам болоно. Эдэ худал хуурмаг ябуулганууд уласхоорондын аюулгүй байдалда, эб найрамдалда хоро хүргэнэ.

ДАМАСК

Сириин-Йеменэй коммюнике

ТАСС

Булимтаран эзэмдэһэн Араб бүхы газар нютагуудһаа Израилиин сэрэгүүдые бүрин гаргаһанай, Палестинын араб арадай үндэһэн эрхэнүүдые мэдэрһэнэй ашаар Дүтын Зүүн зүгтэ амгалан байдал һэргээгдэхэ байна гэжэ Сириин Араб Республикын президент Х. Асад, Йеменэй Араб Республикын командованиин Соведэй түрүүлэгшэ И. Аль-Хамди мэдүүлбэд. Палестиные сүлөөлхэ эмхиие бүрин дэмжэжэ байһанаа хоёр ороной хүтэлбэрилэгшэд мэдүүлээ. Тус эмхи Палестинын араб арадай ори ганса үндэһэн түлөөлэгшэ болоно.

И. Аль-Хамдиин хани ёһоной албанай хэрэгээр САР-та ерэжэ, хөөрэлдөөнүүдые хэлгын дүнгүүд тухай эндэ толилогдоһон Сириин-Йеменэй хамтын коммюнике дотор энээн тушаа хэлэгдэнэ. Хоёр ороной хоорондохи харилсаанай амжалтатай һайнаар хүгжэжэ байһые хоёр тала мэдүүлнэ.

саяанhаа витим хүрэтэр

АМАР МЭНДЭ, hУРГУУЛИ!

ХЭЖЭНГЫН ДУНДА hУРГУУЛИДА

МИНИСТРЭЙ УРЯАЛААР АЙЛШАЛБА

РСФСР-эй автомобильна транспортын министр, hунгуулиин Забайкальска 804-дэхи округhоо РСФСР-эй Верховно Соведэй депутат Е. Г. Трубицынэй уряалаар Хэжэнгын Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ дунда hургуулиин бүлэг багшанар Москва, Смоленск, Ленинград гэхэ мэтэ городуудаар аяншалаад бусажа ерэбэ. Тэдэнэр эдэ городуудта айлшалан ерээд байхадаа, түүхэтэ болон үзэсхэлэнтэ газарнуудые хараhан байна.

Мүн Смоленскын автотранспортна техникумдэ ошожо, hуралсалай-хүмүүжүүлгын хүдэлмэритэйнь танилсаа. Соёл болбосорол ехэтэй, hуралсалай - хүмүүжүүлхы хүдэлмэри эрхимээр табиhан энэ техникумэй хүдэлмэриин дүй дүршэл багшанарай hонирхол татаа.

ХОЛЫН БАРИЛГАШАДАЙ ТУhАЛАМЖА

hургуулине жэшээтэ hайн болгохын тулада холын хизаар нютагуудhаа барилгашад энэ зун ерэжэ, хани ёhоной туhаламжа үзүүлээ. Куйбышевска СМУ-гай прорабай хүтэлбэри доро 32 хүн эндэ ерэhэн байна. Абаканhаа, Красноярскhаа шэрдэгшэд, Новосибирскhээ, Куйбышевhаа модошо дархашуул тэдэнэрэй дунда бии. Тэдэнэр барилгын бүхы материал өөhэдөө асарhан байна.

Холоhоо ерэhэн барилгашад байшангай нюур талые гоё hайхан болгоhон, бүхы кабинедүүдые заhажа, комплексно шэнжэтэй болгожо, багшанарта, hурагшадта аятай зохид эрхэ байдал олгожо үгөө. Мүнөө Хэжэнгын дунда hургуулиин коллектив hуралсалайнгаа шэнэ жэлые жэшээтэ hайнаар түхеэрhэн кабинедүүдтэ эхилхэ аргатай болобо.

Т. ДАНЧИНОВ.

hУРГУУЛИИН ШЭНЭ БАЙШАН

Далахайн совхозой түб hуурин Утаата нютагта хоёр жэлэй саада тээ найман жэлэй hургуули нээгдэhэн юм. Үнгэрhэн энэ үе соо түрүүн байhан эхин hургуулиин байшанда хоёр халаанда хэшээлнүүд үнгэргэгдэдэг байгаа.

Мүнөө эндэ найман жэлэй hургуулиин шэнэ байшан баригдажа, ашаглалтада оруулагдаба. hургуулиин шэнэ байшанда үргэн уужам, hаруул классууд, спортын зал бии. Бүхы байшантынь уhанай ууралаар дулаасуулагдаха юм. Тинмэhээ котельнэ баригданхай. «Бурятмежколхозстрой» нэгэдэлэй Захааминай оньhожоруулагдамал нүүдэл колоннын барилгашад энэ hургуулиин шэнэ байшан бодхоогоо. Улаан-Үдын тоо бүридхэл оньhожоруулха техникумэй бүлэг hурагшад энэ зунай амаралтын үедэ Утаатада ерэжэ, барилгашадта ехэ туhа хүргөө.

hургуулида мүнөө үеын мебель, элдэб түхеэрэлгэ үгтөө. Иигэжэ Далахайн совхозой хүдэлмэришэдэй үхибүүд hуралсалай шэнэ жэлые шэнэ байшанда эхилбэ.

Б. ВАНЧИКОВ.
Захааминай аймаг.

Баяртай, түрэл сааднай,
Баhаш hайншн даа.
Багаhаамнай хойшо
Бараннемнай
хүмүүжүүлээш.
Иигээд бидэнэршни
Ирагуу сентябриин
нэгэндэ
hургуулиин богоhо
алхажа,
hудар ном үзэхэмнай.
Кукла нааданхаймнай,
баяртай.
Хүүгэд дүүнэрнай
таанадтай
Хүхюун зугаа дэлгэжэ,
Хонгёо шангаар
энеэлдэхэ.
Баяртай, түрэл сааднай,
Баярые хүргэнэбди
тандаа,
Мэндэ амар, hургуули!
Мэнэл шамда ерэхэмнай.

Б. МУЛЛЕРАЙ фото.

АМАРАЛТЫН ХАhА ДҮҮРЭЭ

Ториин дунда hургуулиин hурагшадай ажалай ба амаралтын гурбадахи сезон дүүрэбэ. Ахалагша классуудай 130 hурагша «Чайка» гэжэ лагерьта зунай туршада амарhан байна. Тэдэнэр хонинной нооhо хиргалгын халуун хаhын үедэ «Ритм» гэжэ эдиршүүлэй тусхай звено эмхидхээд, hайнаар ажаллаhан юм. hурагшад арбан хоногой туршада 3600 хони хайшалhан байна. Таня Аржанович, Анна Корякина, Сергей Семенов, Владимир Тугаринов, Владимир Борисов гэгшэд нүхэдэйнгөө дундаhаа онсо шалгаржа, тус тустаа 380-hаа 400 хүрэтэр хониной «нэхы дэгэл» hалгаалсаа.

Тиихэдэ 9-дэхи классай hурагшад 18 гектарта куузику агротехническэ богони болзорто таряа. Тэдэнэрэй рассадна аргаар тариhан куузикугай ургаса hайн. Колхозой мэргэжэлтэдэй хэлэhэнэй ёhоор, гектар бүриhөө 300—400 центнер ургаса абтахаар хараалагдана.

hурагшадай лагерь ерэхэ жэлдэ бүри үргэдхэгдэжэ, эндэ 250 hурагша амардаг, ажалладаг болохо юм. Лагериин шэнэ байра Торинин совхоздо баригдаха байна. Эдиршүүл ерэхэ зун болотор лагертаяа хахасаба.

Иигээд лэ ажаллажа, аятай зохидоор амаржа, шэнэ хүсэ нэмэhэн hурагшад үглөөдэрhөө hуралсалайнгаа шэнэ жэлые эхилхэнь.

М. ГАЛСАНОВ.
Зэдын аймаг.

СААДhАА—hУРГУУЛИДА

Улаан-Үдын авиапредприятиин летчик, вертолетчик, инженернүүд, технигүүдэй болон алба хаагшадай үхибүүд өөрынгөө саадта хүмүүжүүлэгдэжэ байдаг. Ахалагша бүлэгтэ хүмүүжүүлэгдэжэ байhан 33 хүбүүд, басагад саадтайгаа хахасалгада зорюулагдаhан баяр ёhолол уржадэр үнгэргэбэ.

— Саадта хүмүүжүүлэгдэжэ байhан хүбүүд, басагадай хэшээлдэнь ябажа танилсаhан байнаб. Үхибүүд бултадаа hайн бэлэдхэлтэй байhанаа харуулдаг hэн. Тиин энэ жэлдэ hургуулиин богоhо түрүүшынхеэ алхалан орохо эдир хүбүүд, басагад номоо hайнаар үзэжэ, таанад — саадай хүдэлмэрилэгшэдые баясуулхал байха, — гэжэ 37-дохи hургуулиин нэгэдэхи классай багша В. И. Филиппова саадай хүтэлбэрилэгшэд болон түрэлхидые найдуулба.

— Маанадые амтатай эдеэ хоолоор хангажа байhан тогоошод, hайнаар хүмүүжүүлhэн хүмүүжүүлэгшэдтээ баяр баясхалан хүргөөд, номоо гансал «4», «5» гэhэн сэгнэлтэтэйгээр үзэхэбди, — гэжэ саадта хүмүүжүүлэгдэhэн Саша Яковлев, Лена Губина гэгшэд хэлэбэ.

Түрэлхидэй зүгhөө үгэ хэлэhэн Кирилова үхибүүдые hайнаар хүмүүжүүлхын түлөө оролдожо байдаг саадай бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ эхэ, эсэгын баяр баясхалан хүргэhэн байна.

Удаань тус саадта хүмүүжүүлэгдэhэн хүбүүд, басагад хахасалгын концерт харуулжа, үетэн нүхэдөө, түрэлхидөө баясуулаа.

Саадай хүмүүжүүлэгшэд үглөөдэрhөө hургуулида орохо хүбүүд, басагадтаа бэлэг болгон сүүмхэ болон hуралсалай хэрэгсэлнүүдые үгэhэн, үхибүүдынь баглаа сэсэгүүдые хүмүүжүүлэгшэдтээ барюулhан, дурасхаал болгон дүрэ зурагаа абхуулhан байна.

Е. ЦЫРЕМПИЛОВА,
түрэлхидэй нэгэн.

ЖУРНАЛИСТНУУДАЙ ХОЛБООНДО

Республикын журналистнуудай холбооной правлениин бюрогой ээлжээтэ заседани болобо.

Холбоондо шэнэ гэшүүдые абаха тухай асуудал бюро дээрэ хэлсэгдээ. «Хэжэнгын гол» гэжэ газетын редактор Б. Ц. Эрдынеев, «Буряад үнэнэй» тусхай корр. Б. А. Жамбалов. «Хурамхаанай галнууд» гэжэ газетын редакторай орлогшо Г. О. Бадмаев гэгшэд СССР-эй журналистнуудай холбооной гэшүүд болгогдон абтаа.

Журналистнуудай мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ hуралсал эмхидхэхэ талаар Мухар-Шэбэрэй аймагай «Ленинэй зам» газетын редакциин дэргэдэхи журналистнуудай холбооной эхин эмхиин секретарь нүхэр В. И. Жаркогой тоосоон бюрогой заседанида зүбшэн хэлсэгдээ. Тус асуудалаар зохихо тогтоол баталагдан абтаhан байна.

Ц. ДУГАРОВ.

АМАРХАДА АЯТАЙ

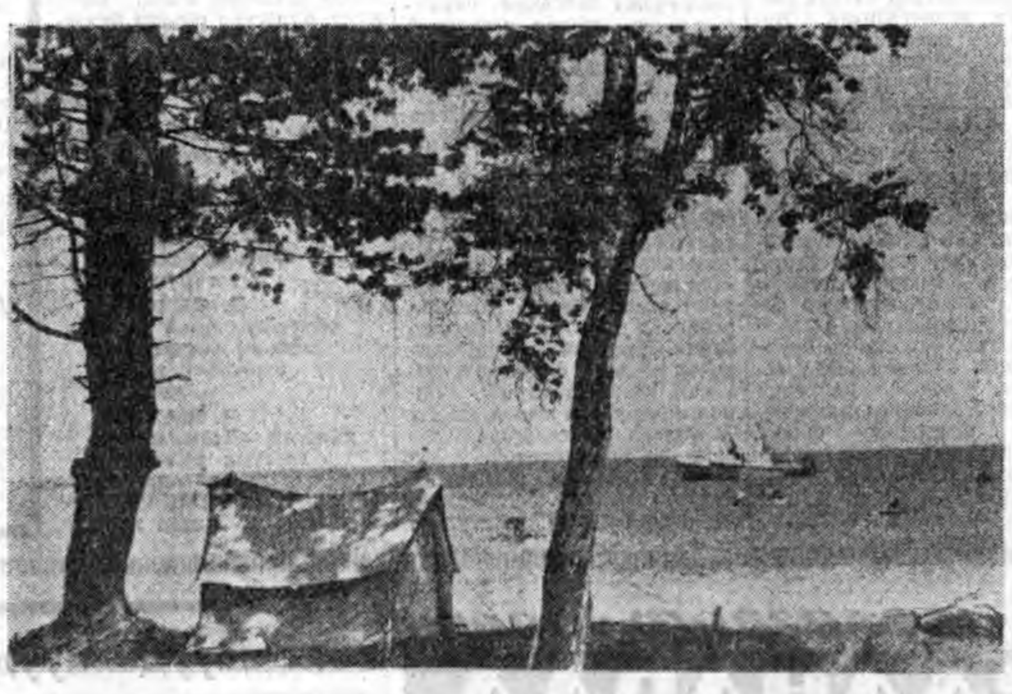

Хэнэйшье мэдэhээр, зунай hүүлшын август hарада хаа хаанагүй үрэ жэмэс боложо, хото, хүдөөгэй ажалшад амаралтын үдэрнүүдтэ ой тайгада олоороо гаража, тэдэнниие суглуулна, нютаг нютагайнгаа магазинуудта тушаана. Нүгөөдэ заримашуулынь урин дулаан үдэрнүүдые hамбаашалан, сэбэр агаарта гү, али үгышье hаа далай дээгүүр аяншалга эмхидхэнэ. Жэшээнь, Улаан-Үдэ хотын ажалшад номин тунгалаг Байгал далайн, Сурхайта болон Котокель нуурнуудай дэргэдэ эмхидхэгдэhэн аяншалагшадай баазануудта ерэжэ амарна, сэнгэнэ.

Тунгалаг hайхан уhатай Байгал далай дээрэ гансашье манай республикын ажалшад ерэжэ амардаг бэшэ, мүн hүүлэй үедэ Москва, Ленинградай, Ригэ, Владивостогой, Свердловск, Тюмениин ажалшад, үйлэдбэрнин түрүүшүүл олоороо ерэдэг боложо байнхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Байгал далайн нэгэ эрье шадар.
П. БУРМАКИНАЙ фото.

БАМ-ай hОНИН

ТОГООШОД БАРИЛГАДА ЕРЭНЭ

Шулуушад, бетонщигууд, дархашуул, штукатуршад, тоголоошод гэхэ мэтэ олон мэргэжэлтэдэй түлөөлэгшэд БАМ-ай барилгада хэрэгтэй юм. Гэбэшье ажаhуудалай талаар барилгашадые хангаха мэргэжэлтэд эндэ баhал хүндэтэй болонхой. 2-дохи техническэ училищи дүүргэhэн дүшөөд шахуу тогоошод Тындэ, Нижнеангарск ошохоор эльгээгдэбэ.

Тэдэнэй арбаниинь Москвада үнгэргэгдэhэн БАМ-ай ерээдүйн барилгашадай слёдто хабаадалсаhан байна.

СОЕЛШОДОЙ hОНИРХОЛТОЙ КОНЦЕРТ

Хойто-Байгалай аймагай соёлой байшангай дэргэдэхи «Чайка» гэжэ агитбригадада хабаадагшад Байгал-Амарай түмэр харгын барилгашадай хүндэтэй айлшад болонхой юм. Тус агитбригада Уоян шадар ажаллажа байhан барилгашадта хэдэн хоногой туршада айлшалжа, концерт наада харуулаад бусажа ерэбэ.

Тэдэнэр 572-дохи СМП-гэй, 138-дахи оньhожоруулагдамал колоннын, 54-дэхи мостоотрядай барилгашадта ошоhон байна. Концертын программа элдэб янзын юм. Уран хурсаар уншалга, шог ёгто сценкэнүүд, уянгата дуунууд, хатар наадан репертуартань оруулагданхай.

Майхан городогто ажаhуугшад агитбригадын гэшүүдые хани халуунаар угтаа. В. Н. Волховская, А. Б. Ней гэгшэдэй сценэ дээрэ гаража ерэхэдэ, суглараагшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаа. Евгений Волховский, Алла Дроздова гэгшэдые мүн лэ хүндэтэйгөөр угтаа. Эхэнэрнүүдэй дуунай ансамбль уянгата дуунуудые ирагуу hайханаар хангюурдажа, олоной магтаалда хүртөө. Хүхюу энеэдэн, альга ташалган, дуунуудай аялга майхан городок дээгүүр үдэшэ орой болотор зэдэлэн байгаа hэн.

Агитбригада удаадахи үдэрынь 11-дэхи тоннельнэ отрядай барилгашадта, Уоян тосхондо ажаhуугшадта айлшалжа, концерт харуулаа. Эндэ сугларhан хүн зон баhал альга ташалгаар, хүхюун энеэдээр тэдэнэрые угтан абаа. Волховская, Ней гэгшэдые харагшад альга ташалгаар үдэшөө.

«Чайка» гэжэ агитбригада Дабаанай, Гуоджикидэй, 52-дохи мостоотрядай, 137-дохи оньhожоруулагдамал колоннын, «Ленинградбамстройн» барилгашадта концерт-наада харуулхаар мүнөө бэлдэжэ байна. Мүн «Нижнеангарсктрансстрой» трестын хүдэлмэрилэгшэдтэ айлшалха юм.

Г. ГАНЮГИН.

АЙЛШАЛААД БУСАБА

Улаан-Үдын нарин сэмбын комбинадай «Текстильщик» гэжэ соёлой ордоной дэргэдэхи агитбригада БАМ-ай барилгашадта айлшалаад бусаба. Соёлой ордоной директор И. И. Власьевская тус агитбригадые хүтэлбэрилжэ ябаа.

Буряад, ород композиторнуудай дуунууд, шог ёгто расказууд, шүлэгүүд, сценкэнүүд программадань ороно.

Комбинадай нооhо илгагша, РСФСР-эй Верховно Соведэй депутат Лидия Глушкова түрүүтэй сугтаа ажалладаг Татьяна Некипелова, Ольга Овчинникова, мастерай туhалагша Георгий Антонов, электрик Сергей Иванов болон хамтадаа 11 соёлшод холын замда мордоhон байна. Тэдэнэр Нижнеангарскда, Уоянда ажаллажа байhан барилгашадта хүрэжэ, найман концерт табяа.

Манай корр.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда. Мүнөөдэр — шахтёрой үдэр. Мүрысөөндэ хабаадагшын үгэ. «Стахановска алхамаар» — П. Коноваловай статья. «Үглөөдэр hургуули эхилхэнь» — түрүү бэшэг. Таряа хуряалга тухай материалнуудай суглуулбари.

Хоёрдохи хуудаhанда. «Стахановска хүдэлөөнэй 40 жэлэй ой» — суглуулбари. Барилгын эмхинүүдэй нөөсэ аргануудые харалга.

Гурбадахи хуудаhанда. Уран зохёолой хуудаhан.

Дүрбэдэхи хуудаhанда. «Гурбан наран» гэжэ фильм буулгажа байhан тухай фоторепортаж. Хилын саана. Телевидениин программа.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05 — Боксоор уласхоорондын мүрысөөнэй түгэсхэлэй наадан Ленинградhаа дамжуулагдаха. 11.35 — «Манай цирк» (үнгэтэ). 11.50 — «Совет ороной үхибүүд». «Сердце в подарок» — телевизионно документальна фильм (үнгэтэ). 12.50 — Шэнэ hонин. 13.00 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!». 14.00 — Л. Кассиль. «Будьте готовы, Ваше высочество» — зүжэг. 15.00 — «Хүгжэмтэ киоск» (үнгэтэ) 15.30 — Забhарлалга. 15.40 — «hуралсалай жэлэй эхиндэ». СССР-эй гэгээрэлэй министр М. А. Прокофьевой үгэ хэлэлгэ. 16.10 — «Үхибүүдтэ — фильм». «Иигээдшье зун үнгэрбэл даа» — телевизионно уран hайханай фильм. 17.15 — Концерт. 17.30 — «Киногоор аяншалагшадай клуб» (үнгэтэ). 18.30 — «Время». 19.00 — «Сломанная подкова» — уран hайханай фильм. 20.20 — Уласхоорондын hонин (үнгэтэ). 20.50 — Концертын хойноhоо концерт. 21.50 — «Мүнөөдэр — шахтёрнуудай үдэр». СССР-эй шулуун нүүрhэнэй промышленностиин министр Б. Ф. Братченкатай хөөрэлдөөн. 22.05 — «Амаралтын үедэ» — хүгжэмтэ программа. Донецкhээ дамжуулга хэгдэхэ. 23.20 — Забhарлалга. 23.30 — Баледэй артистнарай концерт (үнгэтэ). 24.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Сентябриин 1-hээ 7 болотор

ПОНЕДЕЛЬНИК, 1

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05 — Документальна фильмүүд харуулагдаха. 10.40 — И. Пущин «Пушкин тухай тэмдэглэлнүүд». 11.10 — Г. Вольф. «Итальянская серенада» (үнгэтэ). 11.15 — «Эхын hургуули». 11.45 — «hолонго» — телевизионно программануудай уласхоорондын фестиваль (үнгэтэ). Финлянди. 12.05 — «Горнистнар, абяагаа үгыт» (үнгэтэ). 12.50 — Шэнэ hонин. 13.00 — «Вихри враждебные» — уран hайханай фильм (үнгэтэ). 14.40 — «КПСС-эй XXV съездые угтуулан». «Табан жэлые — уридшалан!» 15.25 — Г. Вольф. «Итальянская серенада». 15.30 — «Фальшивая монета» — ССР Союзай Гүрэнэй М. Горькиин нэрэмжэтэ академическэ Бага театрай фильм-зүжэг (үнгэтэ). 16.30 — Забhарлалга. 16.40 — «Фальшивая монета» — фильм-зүжэгэй үргэлжэлэл. 18.00 — Техническэ мэргэжэлэй hуралсалай шэнэ жэлэй эхиндэ. Техническэ мэргэжэл hуралсалай талаар СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшэ А. А. Булгаков дамжуулгада хабаадалсаха. 18.30 — «Время». 19.00 — «hолонго» — уласхоорондын фестиваль.

Улаан-Үдэ. 19.20 — «КПСС-эй XXV съездые угтуулан». 19.40 — Шэнэ hонин.

«Орбита». 19.50 — «КПСС-эй XXV съездые угтуулан». «Табан жэлые — уридшалан!» КПСС-эй Мурманска обкомой нэгэдэхи секретарь В. Н. Птицын дамжуулгада хабаадалсаха. 20.35 — Баку хотын С. Орджоникидзиин нэрэмжэтэ нефтьшэдэй соёлой байшангай уран hайханай бүлгэмдэ хабаадагшадай концерт (үнгэтэ). 20.55 — «Фальшивая монета» — фильм-зүжэг. 23.20 — Забhарлалга. 23.30 — Техническэ мэргэжэлэй hуралсалай шэнэ жэлэй эхиндэ. 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 19.20 — «Эхын hургуули».

Улаан-Үдэ. 19.50 — «Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын үдэртэ». «Эхэнэрэй гар таалана би» — уран зохёолой дамжуулга. 20.20 — «Уласхоорондын шэнжэлэл». 20.40 — «Бидэнэр ба манай хото».

ВТОРНИК, 2

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05 — Вьетнамай Демократическа Республикын байгуулагдаhаар 30 жэлэй ойдо. 11.05 — «Баку хотын нефтьшэдэй уран hайханай бүлгэмдэ хабаадагшадай концерт. 11.25 — «Социалис оронуудай экономическа харилсаан». 11.55 — «М. А. Шолоховой зохёолнуудта харуулагдаhан коммунистын түхэл шэнжэ». 12.35 — «hургуулинууд үүдэеэ нээбэл даа» (үнгэтэ). 12.50 — Шэнэ hонин. 13.00 — «Ерыш наашаа, онтохон!» (үнгэтэ). 13.30 — «Үхибүүдтэ — фильм». «Семург» — уран hайханай фильм (үнгэтэ). 14.45 — «Баатаршалга» — теле-суглуулбари. 15.15 — «Экранда — кинокомеди». «За двумя зайцами» — уран hайханай фильм. 16.30 — Забhарлалга. 16.40 — «Хүгжэмшэд хүгжэм тухай». Я. Флиер. «О. Ф. Шонен». 17.30 — Спортын hонин (үнгэтэ). 17.45 — «Дагестан тухай гурбан этюд» — телевизионно документальна фильм (үнгэтэ). 18.00 — «И. Скобцов дуулана» (үнгэтэ). 18.30 — «Время». 19.00 — «Залуушуул элидхэнэ» (үнгэтэ).

Улаан-Үдэ. 20.00 — «Уласхоорондын шэнжэлэл (буряадаар). 20.20 — Шэнэ hонин.

«Орбита». 20.30 — «За двумя зайцами» — кинокомеди. 21.45 — «Баатаршалга» — теле-суглуулбари. 22.15 — «Хүгжэмшэд хүгжэм тухай». 23.05 — «Спортын hонин». 23.20 — Забhарлалга. 23.30 — «И. Скобцов дуулана». 24.00 — «Время». 00.30 — Хоккейгээр Европын чемпионуудай кубогта хүртэхын түлөө. ЦСКА — «Тесла».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 20.00 — «Концертын хойноhоо концерт» (үнгэтэ).

Улаан-Үдэ. 20.30 — «Ажалай эстафетэ». 20.50 — Телевизионно hонин. 21.10 — «Календариин хуудаhануудаар».

СРЕДА, 3

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05 — «Звенья цепи» — документальна фильм. 10.35 — «Мүнөөнэй эрдэм наука». 11.05 — М. И. Прилежаева — «Гайхамшагта жэл». 11.35 — «Мэргэжэл тухай хөөрөөнүүд». Гагнууршан. 12.15 — «Алтан сахариг» — уран hайханай гимнастикаар уласхоорондын мүрысөөн (үнгэтэ). 12.50 — Шэнэ hонин. 13.00 — «Хүхюун стартнууд» (үнгэтэ). 13.45 — «Үхибүүдтэ — фильм» — уран hайханай богони фильмүүд харуулагдаха. 14.50 — «Эб найрамдал ба хани барисаанай түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэгшэ». Финляндиин президент Урхо Калева Кекконенэй түрэhөөр 75 жэлэй ойдо. 15.20 — Хоккей. СКА — «Тесла». 16.30 — Забhарлалга. 16.40 — «Прелюдии» — хүгжэмтэ фильм. 19.10 — Уран hайханай гимнастикаар уласхоорондын мүрысөөн. 17.40 — «Хани нүхэдэй нюур шарай». 18.30 — «Время». 19.00 — «Эрэшүүл хатарна» — фильм-концерт (үнгэтэ).

Улаан-Үдэ. 19.40 — «Ургаса-75». 20.00 — Шэнэ hонин.

«Орбита». 20.10 — «Мартагдашагүй кинолентэнүүд». «Большая жизнь». — уран hайханай фильм. 21.25 — «Эб найрамдалай ба хани барисаанай түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэгшэ». 22.05 — Уран hайханай гимнастикаар мүрысөөн. 22.35 — «Хани нүхэдэй нюур шарай». 23.30 — Забhарлалга. 23.30 — «Прелюдия» — хүгжэмтэ фильм. 24.00 — «Время». 00.30 — Футболоор нүхэр ёhоной уласхоорондын уулзалга. СССР-эй Олимпиин суглуулагдамал ба ГДР-эй суглуулагдамал команданууд наадаха (забhарлалгын үедэ «Спортлото» наадагдаха). Үнгэтэ.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 19.00 — Үхибүүдтэ — «hуралсалай жэлнүүд иигэжэл эхилдэг юм». 19.20 — «Социалис оронууд» (буряадаар).

«Орбита». 19.40 — «Мүнөөнэй эрдэм наука».

Улаан-Үдэ. 20.10 — Техникын hонин. 20.40 — Телевизионно hонин.

ЧЕТВЕРГ, 4

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05 — Документальна фильмүүд харуулагдаха. 10.35 — «Холо ошоhон харгы» — телеочерк. 11.05 — «Социалис үнэн үзэгдэл тухай». 12.05 — «Шатарай hургуули». 12.35 — «Зураг бүхэндэ — наран» (үнгэтэ). 12.50 — Шэнэ hонин. 13.00 — «Арhан бүмбэгэ» гэжэ клубай шанда хүртэхын түлөө. 13.30 — «Хүн ба хуули». 14.00 — Д. Шостакович. «Зургаадахи симфони». 14.30 — «Вьетнамай меридиан» — документальна фильм. 15.10 — «Авария» — уран hайханай фильм (1-дэхи сери үнгэтэ). 16.40 — «Спортлото» наадалга. 16.50 — Уран hайханай гимнастикаар мүрысөөн. 17.50 — «Залуушуул» гэhэн дамжуулга. «Юун, хаана, хэзээ» — викторинэ. 18.30 — «Время». 19.00 — «Шатарай hургуули».

Улаан-Үдэ. 19.30 — «Хонхо» — hурагшадта зорюулагдаhан тележурнал (буряадаар). 19.50 — Шэнэ hонин.

«Орбита». 20.00 — «Хүн ба хуули». 20.30 — «Авария» (1-дэхи сери). 21.50 — «Вьетнамай меридиан» — документальна фильм. 22.30 — «Спортлото» наадалга. 22.40 — «Юун, хаана, хэзээ» — викторинэ. 23.20 — Забhарлалга. 23.30 — Д. Шостакович. «Зургаадахи симфони». 24.00 — «Время». 00.30 — Уран hайханай гимнастикаар мүрысөөн.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 19.30 — Украин арадай дуунай концерт.

Улаан-Үдэ. 20.00 — Телевизионно hонин. 20.20 — «Экран» — теле-суглуулбари.

ПЯТНИЦА, 5

СУББОТО, 6

ВОСКРЕСЕНИ, 7

САГАЙ УЛАРИЛ

Августын 31-hээ сентябриин 4 болотор республикадамнай нэгэ сэлмэжэ, нэгэ бүрхэжэ байха. Августын 31-дэ, сентябриин 4-дэ бороо орохо. Баруун-хойноhоо секундын 5—10 метр хүсэтэйгөөр hалхилха. hүниндөө 2—7 градус дулаан, сентябриин 1—2-то Мухар-Шэбэрэй, Хоринн, Захааминай аймагуудта 1 градус хүрэтэр хүйтэрхэ, үдэртөө 18—23 градус дулаан болохо. Хойто аймагуудта hүниндөө 2 градус хүйтэнhөө 3 градус болотор дулаан болохо.

Редакторай орлогшо М. Н. НИМАЕВ.

«Буряад үнэн» газетын редакциин коллектив бэшэгэй таhагые даагша Б. Ш. Ванчиковай хайрата эсэгэ

ШИРАБАЙ

наhа бараhан тухай мэдээсээд, тэрэнэй гэр бүлынхидтэ, түрэлхидтэнь гүнзэгы шаналалаа мэдүүлнэ.

Манай адрес, телефонууд:

г. Улан-Удэ, ул. Ленина 35, телефоны: приемная — 2-54-93, секретариат — 2-66-76, общественная приемная — 2-56-62.